

نگاهی به جایگاه و فرایند طراحی و تدوین سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

معاونت هماهنگی و نظارت فرآیندی

۱۴۰۰/۰۴/۱۲

پیامبر اعظم (ص):

دانشمندی که از دانش او بهره برند بهتر از هزار عابد است.

عَالِمٌ يَنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ.

ساعتی عدالت ورزیدن، بهتر از یک سال عبادت خداست.

عَدْلُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ.

کارانندک همراه با دانش و بینش سودبخش می افتد، و کار بسیار با بی دانشی سودی نمی بخشد.

قَدِيلُ الْعَمَلِ يَنْفَعُ مَعَ الْعِلْمِ، وَ كَثِيرُ الْعَمَلِ لَأَيَنْفَعُ مَعَ الْجَهْلِ.

پروا پیشه ترین مردمان کسی است که حق را بگویند؛ خواه به سود او باشد، خواه به زیانش.

اتَّقَى النَّاسِ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَا لَهُ وَ عَادَى.

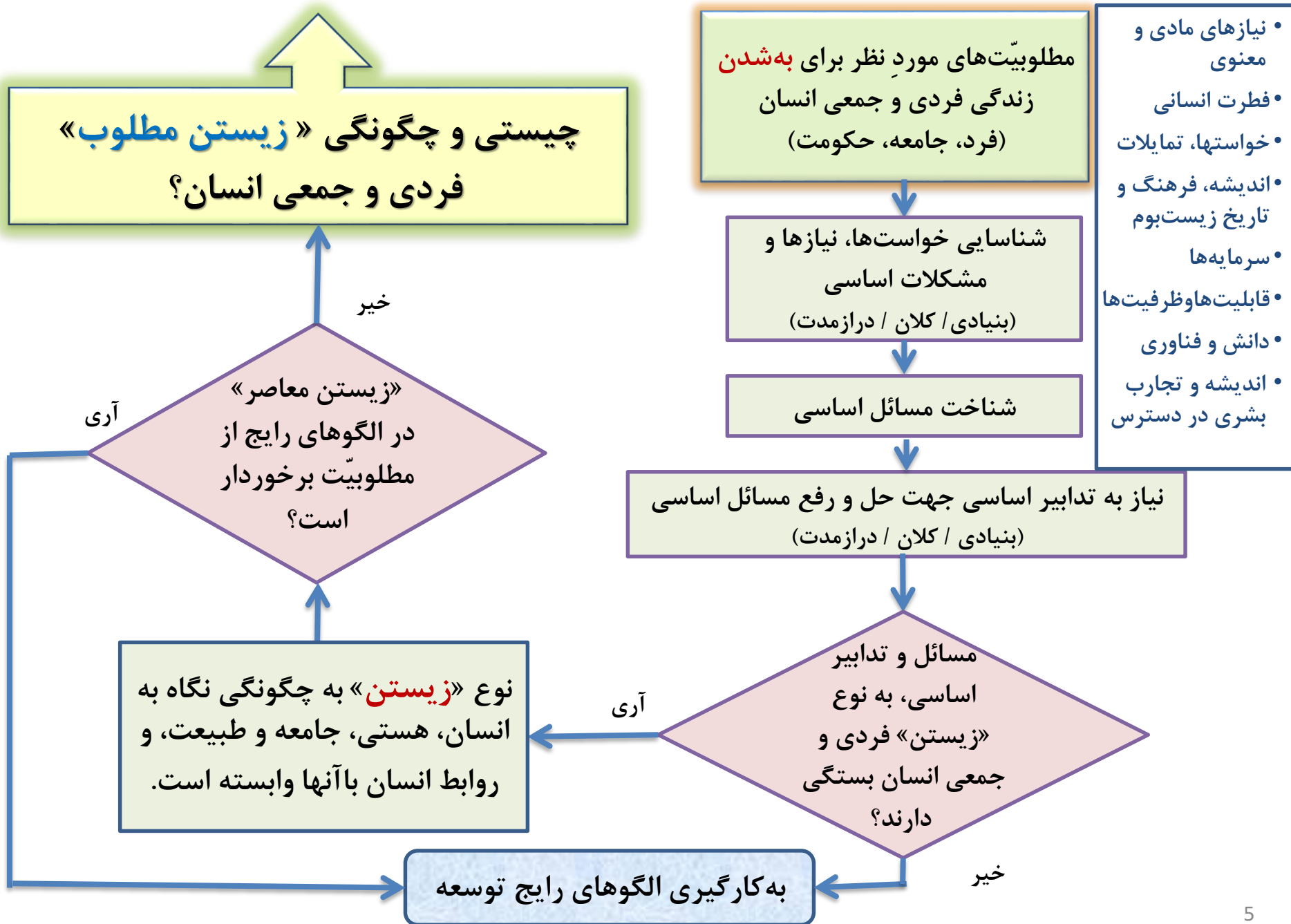
دوره‌های سند الگو

دوره	عنوان	زمانبندی
اول	طراحی و تدوین	با اتمام مرحله تکمیل و ارتقاء سند پایان یافته است.
دوم	تبیین	پس از تکمیل و ارتقاء سند آغاز شده است و ادامه می‌یابد.
سوم	دوره اجرا	از ابلاغ سند نهایی آغاز می‌شود و ادامه خواهد یافت.
چهارم	به روز آوری	از سال پنجم اجرایی شدن سند آغاز و ادامه می‌یابد.

مقدمه

- ۱- چرای گاو
- ۲- چستی گاو
- ۳- جایگاه گاو
- ۴- ضرورت‌های گاو
- ۵- بایسته‌های گاو

چرایی الگو

چستی الگو

نمای
«زیستن مطلوب»
آینده

مشخصه‌های
«زیستن مطلوب»؟

چستی و چگونگی
«زیستن مطلوب»؟

خواست‌ها و آرمان‌های مطلوب (اولیه)

مبانی خواست‌ها و آرمان / بنیادی و تفصیلی

خواست‌ها و آرمان‌های مطلوب (نهایی)

- نیازهای مادی و معنوی
- فطرت انسانی
- خواست‌ها، تمایلات
- اندیشه، فرهنگ و تاریخ زیست‌بوم
- سرمایه‌ها
- قابلیت‌ها و ظرفیت‌ها
- دانش و فناوری
- اندیشه و تجارب بشری در دسترس

افق؛ آینده مطلوب

رسالت

نظام آرمان‌ها

تحوّل

تغییر در
الگوهای رایج
یا تحوّل؟

تغییر

الگوهای رایج توسعه

چیستی الگو

چیستی و چگونگی
«زیستن مطلوب»
(فرد، جامعه، حکومت)

زیستن موجود
(فرد، جامعه، حکومت)

شناسایی خواست‌ها، نیازها و مشکلات اساسی
(بنیادی / کلان / درازمدت)

شناخت مسائل اساسی

تدابیر اساسی جهت حل و رفع مسائل اساسی و نیل به «زیستن مطلوب»
(تدابیر بنیادی / کلان / درازمدت)

- نیازهای مادی و معنوی
- فطرت انسانی
- خواسته‌ها، تمایلات
- اندیشه، فرهنگ و تاریخ زیست‌بوم
- سرمایه‌ها
- قابلیت‌ها و ظرفیت‌ها
- دانش و فناوری
- اندیشه و تجارب بشری در دسترس

سرمایه‌ها، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های ملی، دانش و فناوری

سال ۱۴۵۰

افق؛ آینده مطلوب

رسالت و تدابیر

وضعیت موجود

سال ۱۴۰۰

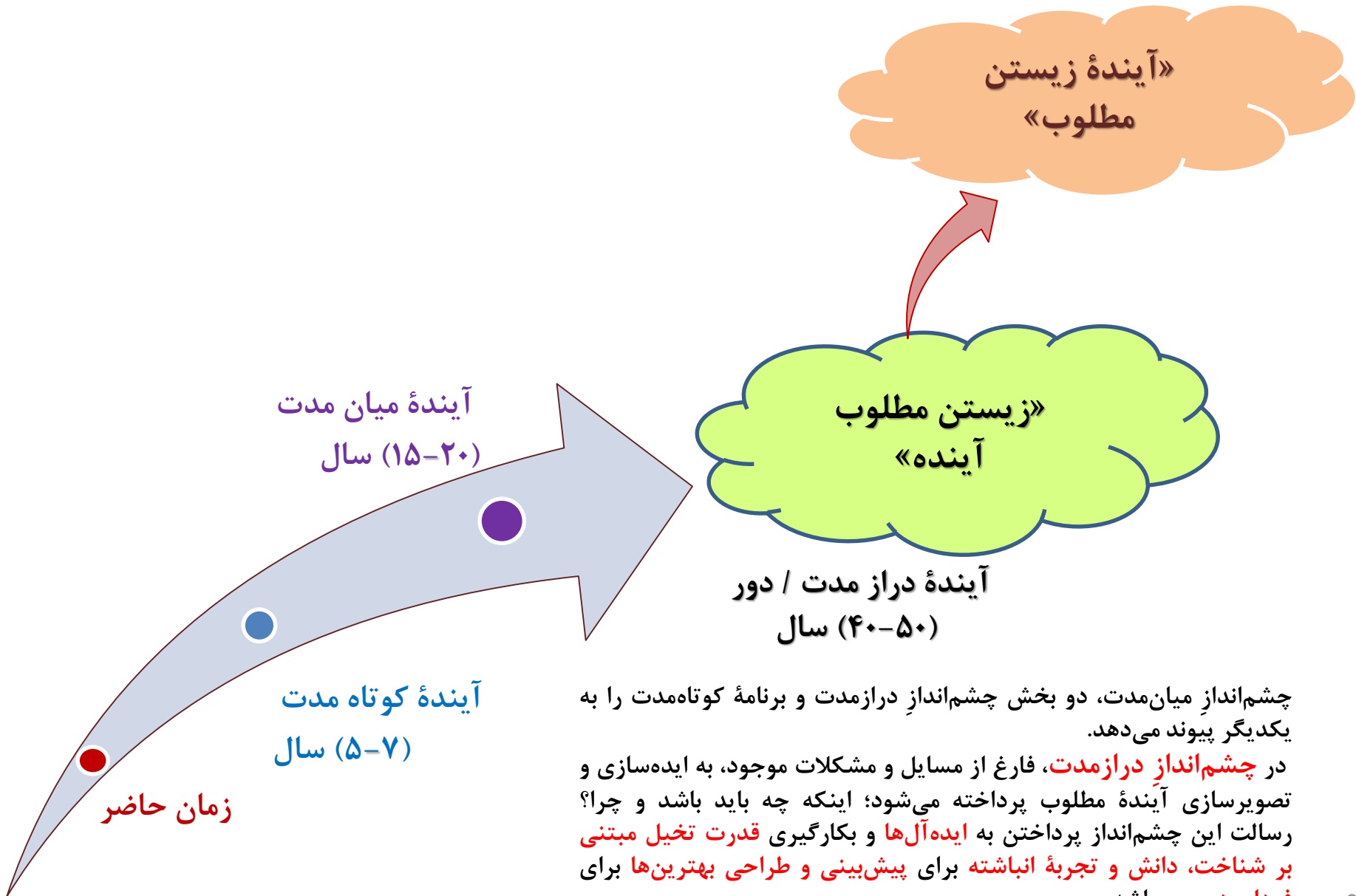
آرمان‌ها و مبانی «زیستن مطلوب انسانی اسلامی»

نیازها، خواست‌ها، فرصت‌ها و چالش‌ها

اندیشه، فرهنگ و تاریخ، تجارب بشری

سند الگو از منظر نظام برنامه‌ای

چشم‌انداز میان‌مدت، دو بخش چشم‌انداز درازمدت و برنامه کوتاه‌مدت را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

در **چشم‌انداز درازمدت**، فارغ از مسایل و مشکلات موجود، به ایده‌سازی و تصویرسازی آینده مطلوب پرداخته می‌شود؛ اینکه چه باید باشد و چرا؟ رسالت این چشم‌انداز پرداختن به **ایده‌آل‌ها** و **بکارگیری قدرت تخیل مبتنی بر شناخت، دانش و تجربه انباشته برای پیش‌بینی و طراحی بهترین‌ها** برای **فردای دور** می‌باشد

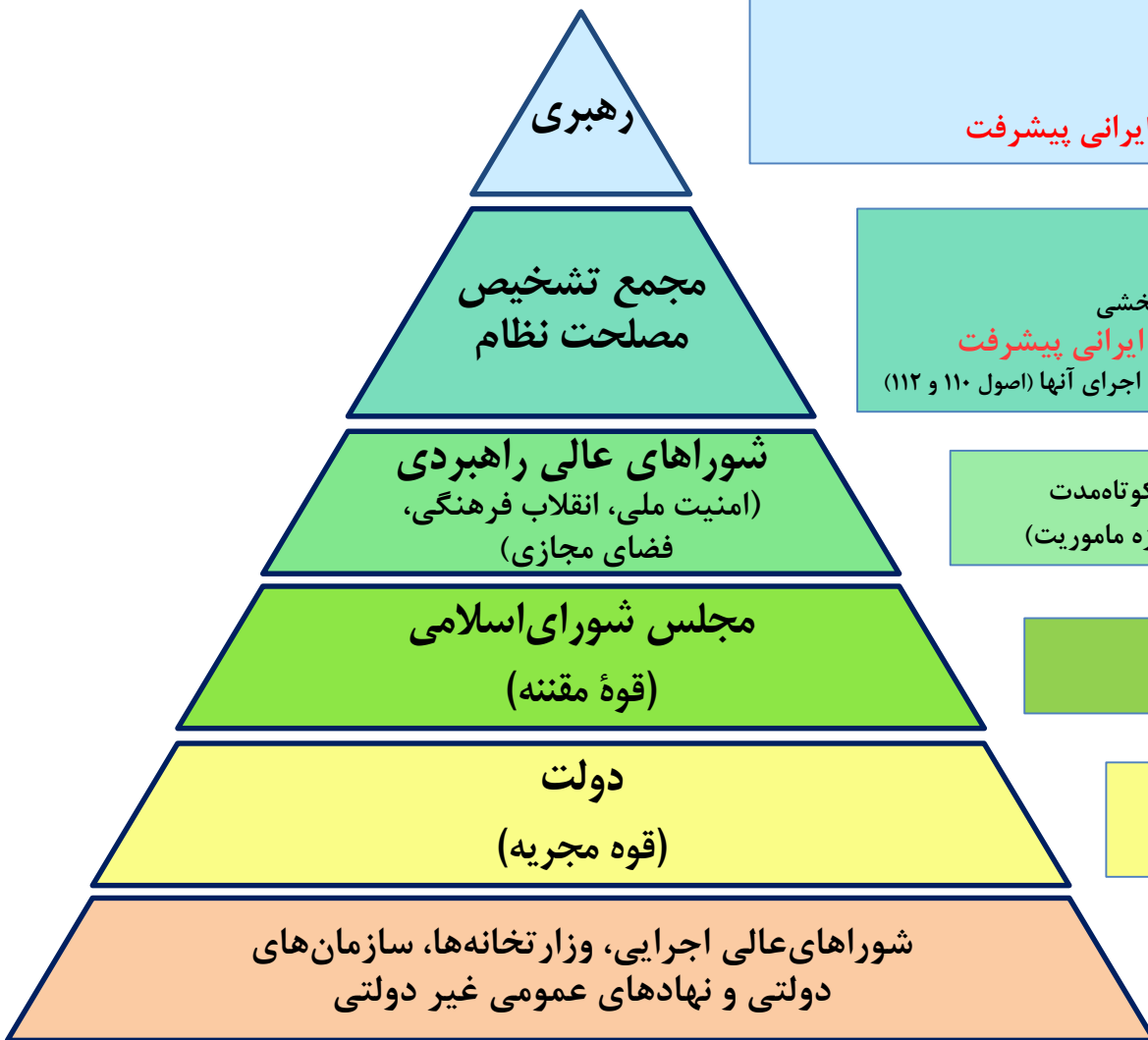
«دکتر حسین عظیمی»

رهبر معظم انقلاب اسلامی

- اگر ما توانستیم به حول و قوه الهی، در یک فرایند معقول، به **الگوی توسعه اسلامی ایرانی پیشرفت** دست پیدا کنیم، این یک سند بالادستی خواهد بود نسبت به همه‌ی اسناد برنامه‌ای کشور و چشم‌انداز کشور و سیاست‌گذاری‌های کشور.
- یعنی حتی چشم‌اندازهای بیست‌ساله و ده‌ساله که در آینده تدوین خواهد شد، باید بر اساس این الگو تدوین شود؛ سیاست‌گذاری‌هایی که خواهد شد - سیاست‌های کلان کشور - باید از این الگو پیروی کند و در درون این الگو بگنجد

اولین نشست اندیشه‌های راهبردی ۸۹/۱۰/۹

سند الگو از منظر نظام سیاستگذاری

❖ تعیین سیاست‌های کلی نظام (اصل ۱۱۰):

- کوتاه‌مدت؛ ۷-۵ ساله - برنامه‌های توسعه پنج‌ساله
- میان‌مدت؛ ۲۰-۱۰ ساله - سند چشم‌انداز
- درازمدت؛ ۵۰-۴۰ ساله، سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

❖ ارائه مشورت در خصوص سیاست‌های کلی نظام (اصول ۱۱۰ و ۱۱۲):

- کوتاه‌مدت؛ ۷-۵ ساله - برنامه توسعه پنج‌ساله
  - میان‌مدت؛ ۲۰-۱۵ ساله - سند چشم‌انداز و سیاست‌های بخشی
  - درازمدت؛ ۵۰-۴۰ ساله، سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
- ❖ تهیه سیاست‌های کلی کوتاه‌مدت و میان‌مدت نظام و نظارت بر حسن اجرای آنها (اصول ۱۱۰ و ۱۱۲)

❖ تعیین سیاست‌های اجرایی برای سیاست‌های کلی میان‌مدت و کوتاه‌مدت

❖ هماهنگ‌نمودن فعالیت‌های (کشور) با تدابیر کلی (مرتبط با حوزه مأموریت)

❖ تصویب برنامه‌های ۷-۵ ساله توسعه

❖ تصویب بودجه سالانه و قوانین مورد نیاز کشور

❖ تهیه و تدوین برنامه‌های پنج‌ساله توسعه کشور

❖ تهیه و تدوین بودجه سالانه کشور

❖ ....

❖ .....

ضرورت‌های الگو

- پیروزی انقلاب اسلامی و برپایی نظام جمهوری اسلامی در ایران به خواست و ارادهٔ مردم و آغاز پیمودن «راهی نو» مبتنی بر دین و دنیا در جهان معاصر،
- ضرورت دستیابی به توسعه کشور
- فراهم آمدن سرمایه‌های فکری و علمی لازم و حصول تجارب و دستاوردهای عملی مورد نیاز برای برنامه‌ریزی و پیمودن راه تحول مطلوب و پایدار جامعه،
- جلوگیری از حرکات زیگزاگی در سیاستگذاری و اجرا در سطح کلان ملی،
- بسترسازی آینده‌نگر برای تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی

بایسته‌های الگو

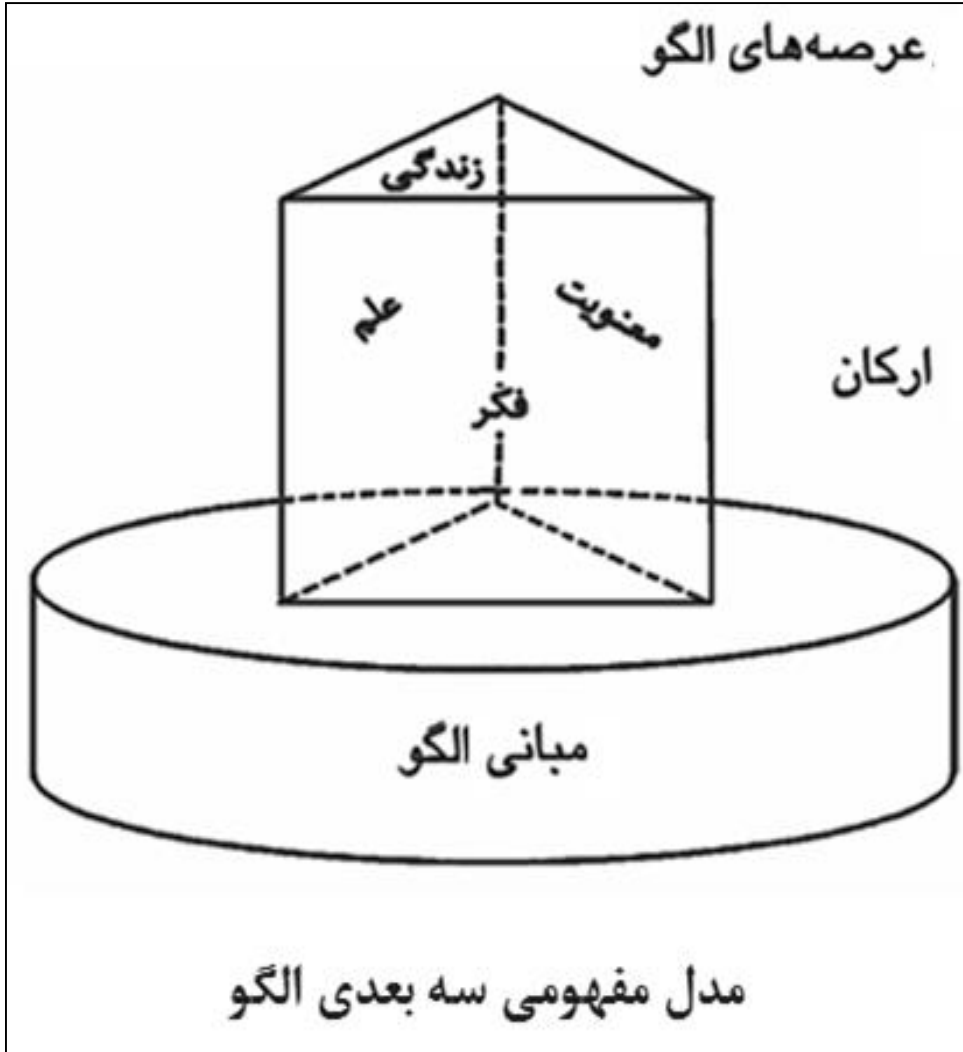
- ابتناء بر مبانی متقن دینی
- ناظر به حل مسائل اساسی پیشرفت کشور
- دارای کارآمدی در برون‌رفت از وضعیت موجود و تحول‌آفرینی مطلوب
- قابلیت فعال‌سازی مستمر هدفمند و هم‌گرای ظرفیت‌ها و سرمایه‌های مختلف ملی و مردمی
- حافظ عزت، استقلال، آزادی و امنیت ملی
- دارای مرزبندی‌های روشن با الگوهای رایج توسعه در جهان
- مورد استقبال و پذیرش بدنه فکری و علمی کشور
- برخوردار از پذیرش اجتماعی با ظرفیت تحول‌زایی در تحقق جامعه پیشرفته
- مستحکم و انعطاف‌پذیر در قبال تحولات آینده و پدیده‌های نوظهور جهانی
- مورد اعتنای اندیشمندان و صاحب‌نظران جهانی

طراحی و تدوین سند الگو

(۱۳۹۹-۱۴۰۰)

- ۱- طراحی مفهومی و ساختاری
- ۲- تعیین نقشه راه تدوین الگو
- ۳- طراحی الگو
- ۴- تدوین سند الگو
- ۵- تکمیل و ارتقاء سند الگو

طراحی الگو؛ مفهومی و ساختاری

- تبیین اولیه مفهوم الگو
- تعریف عرصه‌های الگو
- طراحی مدل مفهومی الگو
- ایجاد اندیشه‌ها

اندیشه‌ها

رئیس	نام اندیشه‌ها	
دکتر عباسعلی زالی	آب، محیط زیست، امنیت غذایی و منابع طبیعی	۱
دکتر سعید جبل عاملی	آمایش بنیادین	۲
دکتر محمد هادی زاهدی وفا	اقتصاد	۳
دکتر مصطفی ایزدی	امنیت و دفاع	۴
دکتر محمدحسین پناهی	امور اجتماعی، جمعیت و نیروی انسانی	۵
دکتر غلامعلی افروز	خانواده	۶
دکتر علیرضا صدرا	سیاست	۷
حجت الاسلام و المسلمین دکتر سیدحسین میرمعزی	عدالت	۸
دکتر هادی اکبرزاده	علم	۹
دکتر محمدعلی کی‌نژاد	فرهنگ	۱۰
آیت‌الله ابوالقاسم علیدوست	فقه	۱۱
آیت‌الله علی اکبر رشاد	مبانی	۱۲
حجت الاسلام و المسلمین دکتر مسعود آذربایجانی	معنویت	۱۳
دکتر حسین سالار آملی	کارگروه چرخه نوآوری	۱۴

طراحی الگو؛ نقشه راه تهیه و تدوین سند الگوی پایه

محوهای همایش:

۱. ضرورت و مبانی مفهومی نقشه راه پیشرفت

- ۱.۱ ضرورت تدوین الگوی پیشرفت
- ۱.۲ مفهوم شناسی تعاریف و اصطلاحات الگو: نقشه، ایرانی، اسلامی، پیشرفت و منشاء علمی و فلسفی و دینی آنها
- ۱.۳ قلمروهای موضوعی تحول (الگو)، مولفه‌ها و شاخص‌های هر قلمرو
- ۱.۴ ارزیابی راهبردی وضعیت موجود کشور (ضعفها، قوتها، فرصتها و تهدیدها در سطوح کلان/ ملی و قلمروهای موضوعی)

۲. مطالعه تطبیقی پیشینه روش شناسی تدوین نقشه راه

- ۲.۱ گذرنامه، حال و آینده روش شناسی تدوین نقشه راه در ایران و جهان
- ۲.۲ آسیب شناسی روش شناسی تدوین نقشه راه در ایران (قبل و بعد از انقلاب) و جهان
- ۲.۳ مطالعه تطبیقی روش شناسی تدوین نقشه راه اسلامی و غیر اسلامی

۳. روش شناسی تدوین نقشه راه

- ۳.۱ نقش و جایگاه اسلام در محتوا و ساختار روش شناسی الگوی پیشرفت
- ۳.۲ روش شناسی تدوین مقاصد راهبردی الگوی پیشرفت
- ۳.۳ روش شناسی شاخص سازی برای الگوی پیشرفت
- ۳.۴ مبانی مفهومی، ضرورت و جایگاه نظامنامه (روش) تدوین نقشه
- ۳.۵ اصول و روش یکپارچه سازی خرده الگوها با یکدیگر (روش تلفیق الگو)
- ۳.۶ اعتبار بخشی تدوین نقشه (نحوه اعتبارسنجی روش تهیه الگو)
- ۳.۷ ساز و کار ارتباط با نقشه های پائین دستی (نحوه تاثیر گذاری الگوی پیشرفت بر اسناد سیاست گذاری کشور)
- ۳.۸ پیش فرض ها، اصول و مبانی (پارادایم) در روش شناسی تدوین الگوی پیشرفت

هدف:

جامعه ایران سه دهه پس از انقلاب اسلامی با تجارب مثبت و منفی متعدد از آزمون نگرش ها و برنامه های اجرایی متنوع در سطح دولت در مسیر رو به رشد و مشکل دهی سرنوشت نگرش ها و برنامه های اجرایی در سطح دولت در مسیر رو به رشد و مشکل دهی سرنوشت درخشان آینده خود نیازمند به بهره گیری از تجارب ملی و جهانی برای اصلاح حرکت ها و تدوین نقشه راه رشد و پیشرفت اسلامی ایرانی خود در مسیر بهره گیری و منابع الهی و شکوفایی فرد و جامعه رشد متوازن آنها است.

با توجه به رشد کیفی و کمی آموزش و پژوهش در مرکز علمی برجسته و بخصوص در دهه اخیر، بیش از هر زمان در تاریخ ایران تواناییها و قابلیت های جامعه علمی کشور برای حضور فعال اندیشمندان و فرهیختگان حوزه دانشگاه در تعیین راهبرد های کلان کشور بر مبنای تحقق و پژوهش علمی، مهیا شده است.

برای ارتقاء و هم افزایی تلاشهای جامعه علمی کشور در تدوین مسیر رسیدن به ایران پیشرفته فردا و به عنوان مقدمه ای بر اعلام تشکیل اندیشکده هامرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، که به دنبال احساس این ضرورت ها و با دعوت از همه متفکران کشور برای حضور فعال راه اندازی می شود، اولین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با موضوع اصلی نقشه راه طراحی و تدوین الگو در خرداد ماه ۱۳۹۱ در تهران برگزار می گردد.

اعضای کمیته علمی ترتیب الفبا:

دکتر ناصر عادل آذر	(دانشگاه تربیت مدرس)
دکتر سید حسین ابطاحی	(دانشگاه علامه طباطبائی)
دکتر علی اصغر توفیق	(پژوهشگاه مواد و انرژی)
دکتر محمد رضا حجازی	(دانشگاه صنعتی اصفهان)
دکتر علی رضاییان	(دانشگاه تهران، رئیس کمیته علمی)
دکتر محمد هادی زاهدی وفا	(دانشگاه شهید بهشتی)
دکتر حبیب الله طباطبائیان	(دانشگاه امام صادق (ع)، دبیر کنفرانس)
حجه الاسلام دکتر سعید رضا عاملی	(دانشگاه علامه طباطبائی)
حجه الاسلام دکتر سید هادی عربی	(جامعه المصطفائی)
دکتر شهریار عزیزی	(دانشگاه شهید بهشتی)
حجه الاسلام دکتر علی اکبری	(دانشگاه امام حسین (ع))
دکتر علی اکبر فرهنگی	(دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره))
دکتر اکبر میجانی	(دانشگاه اصفهان)
حجه الاسلام دکتر سید عباس موسویان	(دانشگاه تهران)
دکتر علی اکبر موسوی موحدی	(پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی)
حجه الاسلام دکتر سید محمد مهدی میرباقری	(دانشگاه علامه طباطبائی)
	(فرهنگستان علوم قم)

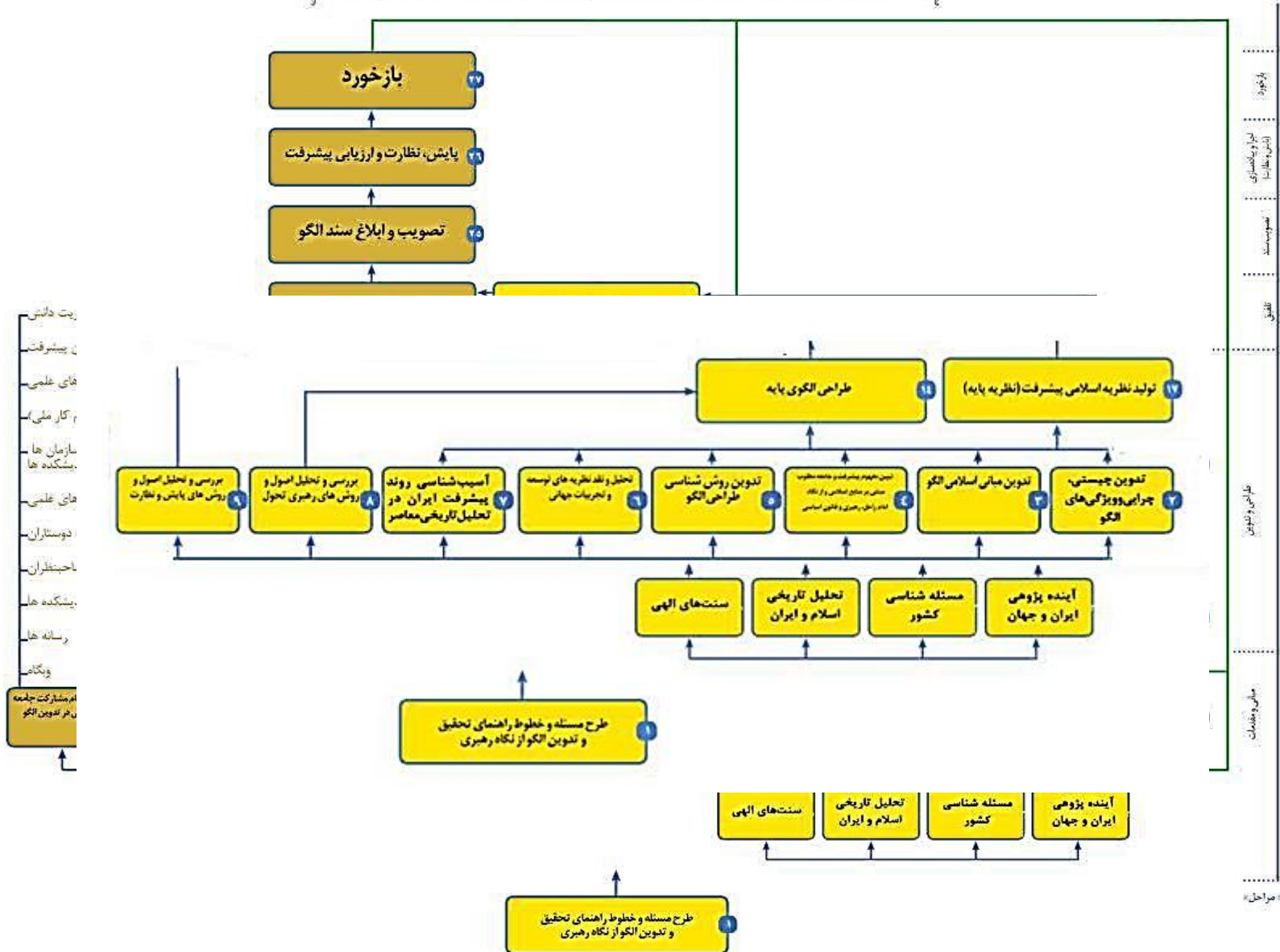
بر اساس نقشه راه مصوب، چهاردهمین گام از مراحل تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، طراحی الگوی پایه تعیین گردید.

۴.۱. نظارت و کنترل در الگوی پیشرفت

۴.۲. جلب مشارکت نهادها، مراکز و افراد حقیقی و حقوقی صاحب نظر در تدوین الگوی پیشرفت

طراحی الگو، نقشه راه و فرایند تهیه و تدوین سند الگوی پایه

نقشه راه و فرایند طراحی، تدوین، تصویب و پایش الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

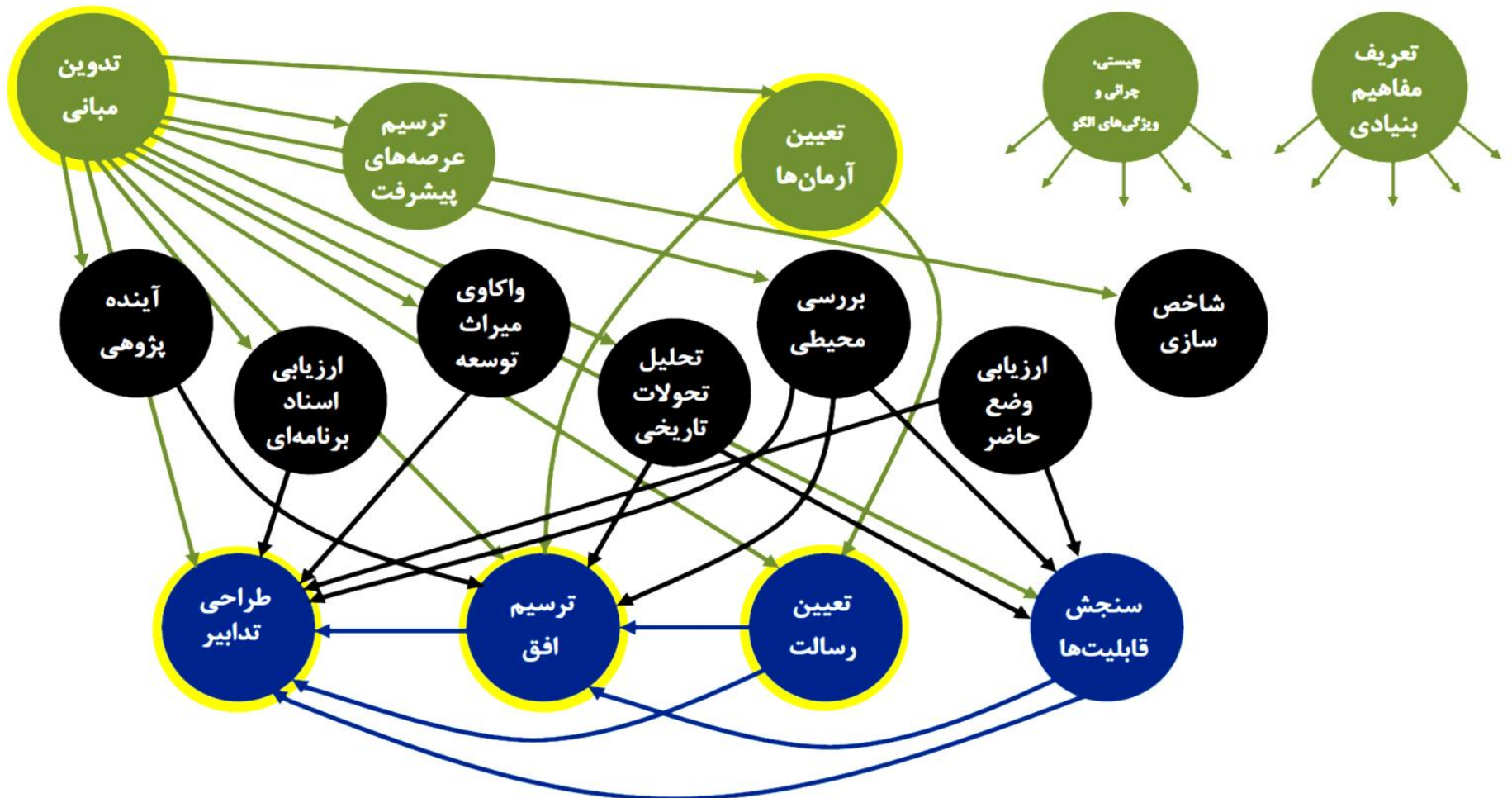
کنفرانس‌های برگزار شده

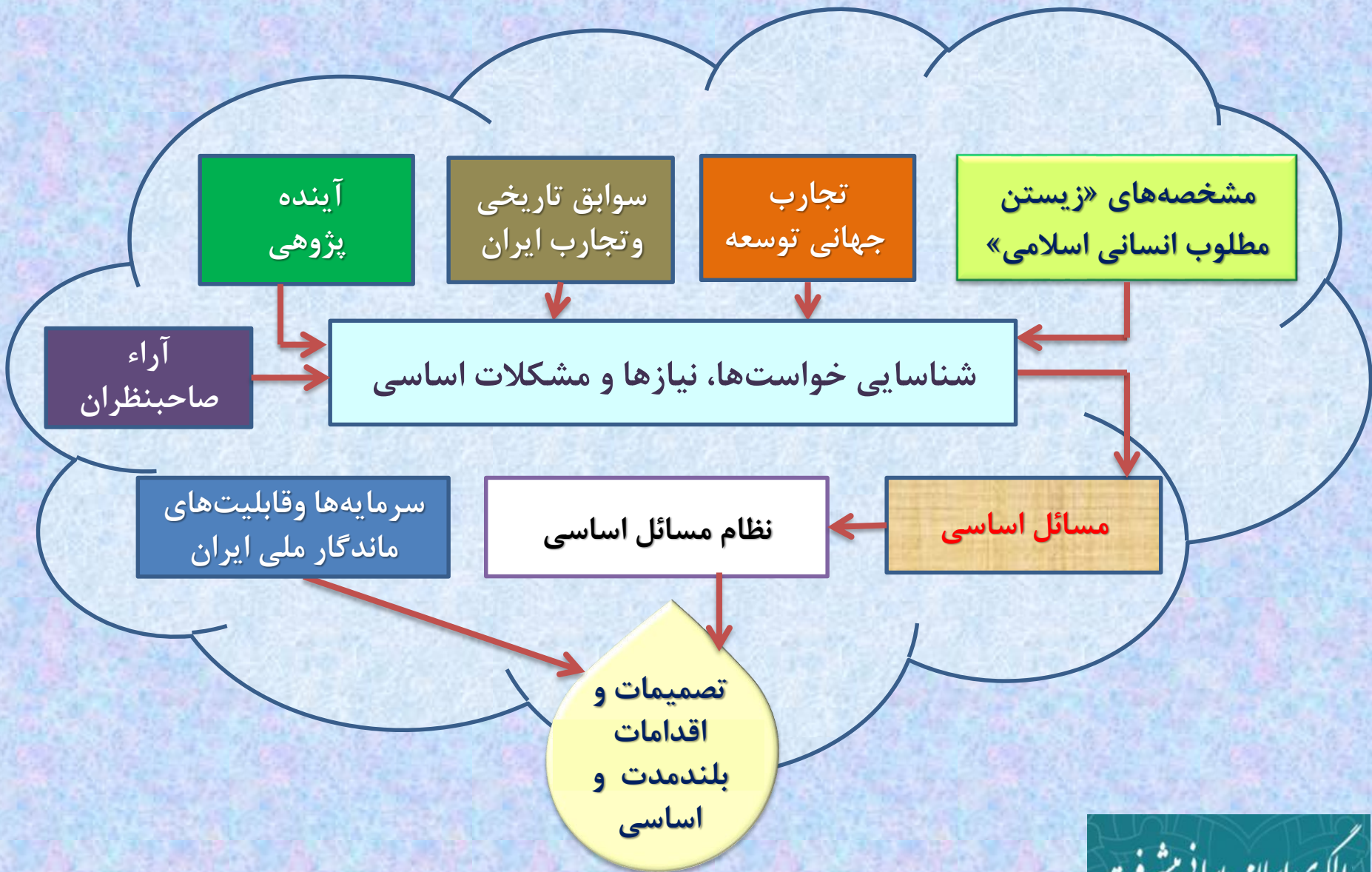
طراحی الگو؛ گام‌های موضوعی

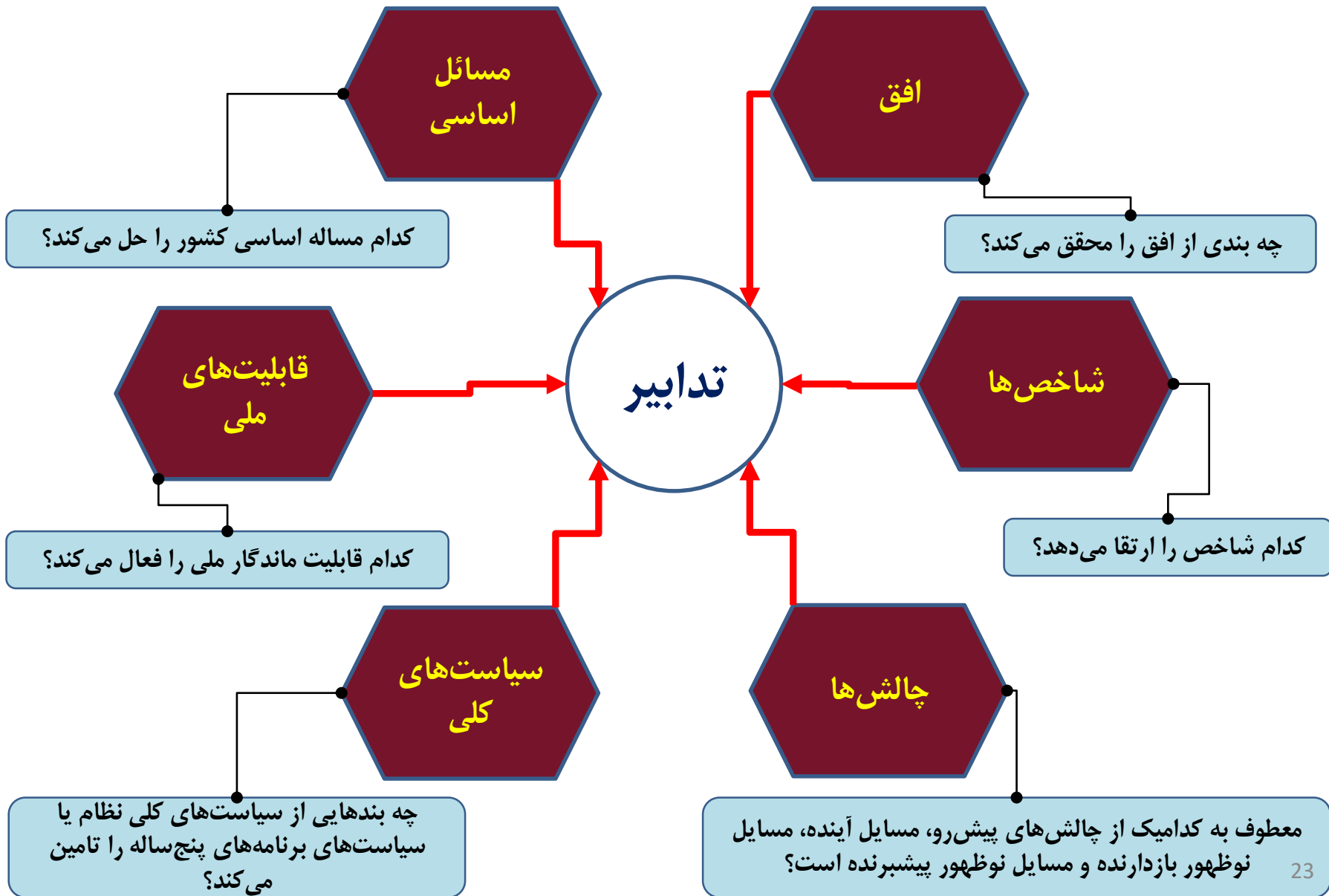
طراحی الگو؛ ارتباط موضوعی

مبانی، آرمان‌ها، رسالت، افق

طراحی الگو - تدابیر

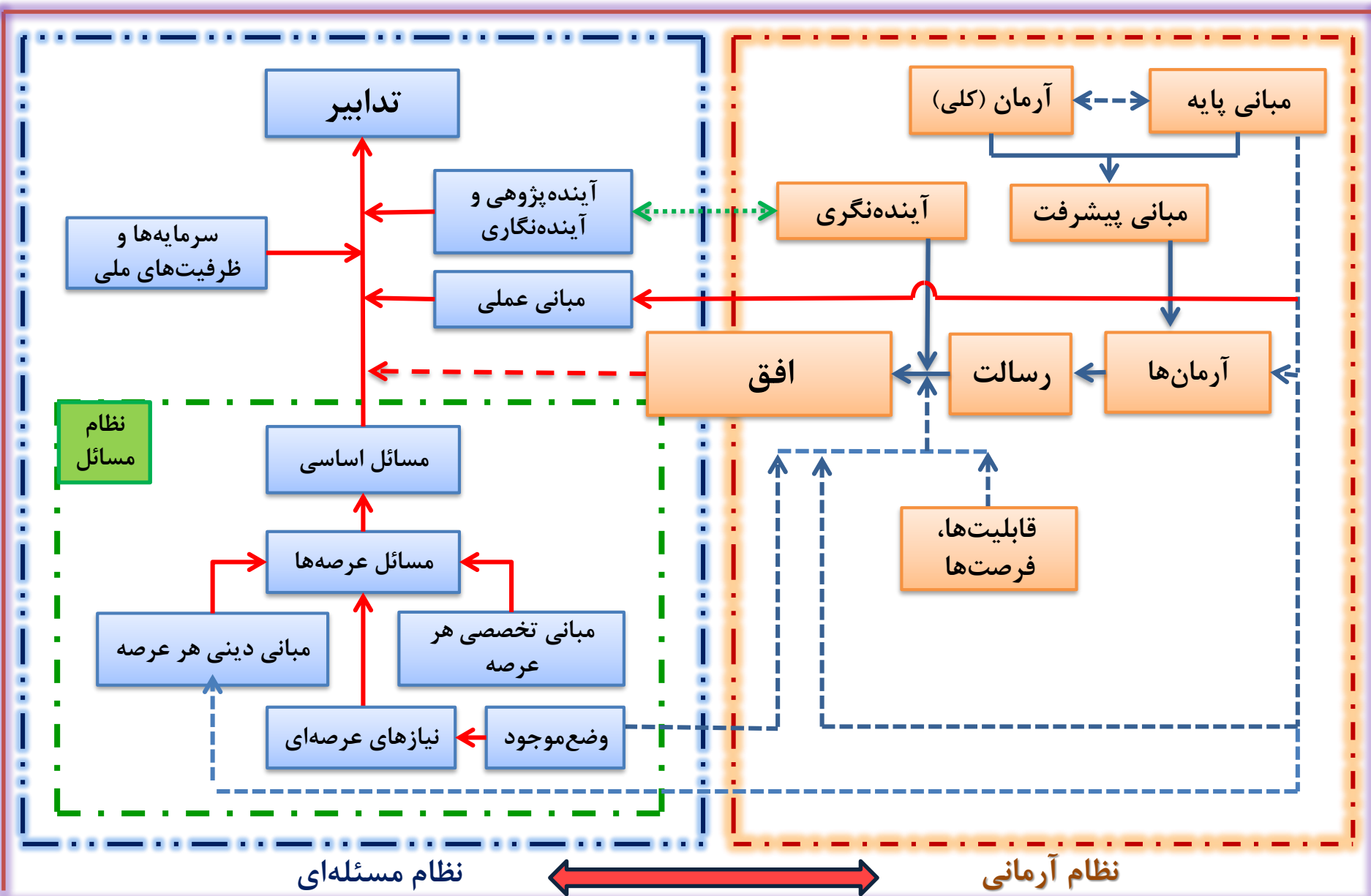

تدوین سند الگو - بخش‌ها

مهم‌ترین پیش‌فرض‌های اسلامی، فلسفی و علمی جهان‌شمول معطوف به پیشرفت را ارائه می‌دهد.	مبانی	۱
ارزش‌های فرازمانی و فرامکانی و جهت‌بخش پیشرفت را ترسیم می‌کند.	آرمان	۲
میثاق مشترک مردم و نظام جمهوری اسلامی ایران برای پیشرفت است.	رسالت	۳
آرمان‌های الگو را بر زیست بوم ایران در نیم قرن آینده انطباق می‌بخشد و هدف‌های واقعی مردم و جمهوری اسلامی را در آن موعده، معین می‌سازد.	افق	۴
راهنمای حرکت و اقدام است.	اصول عملی	۵
تصمیم‌ها و اقدام‌های اساسی و بلندمدت برای دستیابی به افق را در بر دارد.	تدابیر	۶
تحقق و اجرای مطلوب الگو را تضمین و زمینه‌سازی می‌کند.	الزامات	۷

تدوین الگو - نظام‌مندی

نظام مسئله‌ای

نظام آرمانی

مبانی

- مبانی خداشناختی
- مبانی جهان‌شناختی
- مبانی انسان‌شناختی
- مبانی جامعه‌شناختی
- مبانی ارزش‌شناختی
- مبانی دین‌شناختی
- **مبانی ایران‌شناختی**

آرمان‌ها

- آرمان‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، منظومه‌ای از ارزش‌های بینشی، گرایشی، توانشی و کنشی بنیادین فرازمانی و فرامکانی جهت‌دهنده پیشرفت و تنظیم‌کننده نظام ارتباطی انسان با خدا، خود، خلق و جهان است. مبنایی‌ترین این ارزش‌ها **نیل به مقام عبودیت و خلافت الهی** است که با تحقق **حیات طیبه** میسر می‌شود.
- **اهم ارزش‌های تشکیل‌دهنده حیات طیبه** عبارت هستند از :

❖ شناخت حقایق،	❖ همبستگی اجتماعی
❖ ایمان به غیب،	❖ مدارا و همزیستی مهرآمیز،
❖ تقوا و کرامت،	❖ حمایت از مستضعفان،
❖ سلامت روحی و جسمی،	❖ رحمت و اخوت با مسلمانان،
❖ تفکر و عقلانیت،	❖ ظلم‌ستیزی،
❖ عدالت همه‌جانبه،	❖ رویارویی مجاهدانه و قدرتمندانه با دشمنان،
❖ آزادی مسئولانه،	❖ استقلال،
❖ صداقت،	❖ عزتمندی و امنیت همه‌جانبه
❖ انضباط اجتماعی،	❖ آبادانی و بهره‌برداری کارآمد و عادلانه از طبیعت،
❖ قانون‌مداری،	❖ فراوانی نعمت،
❖ تعاون،	❖ کفاف همگانی.

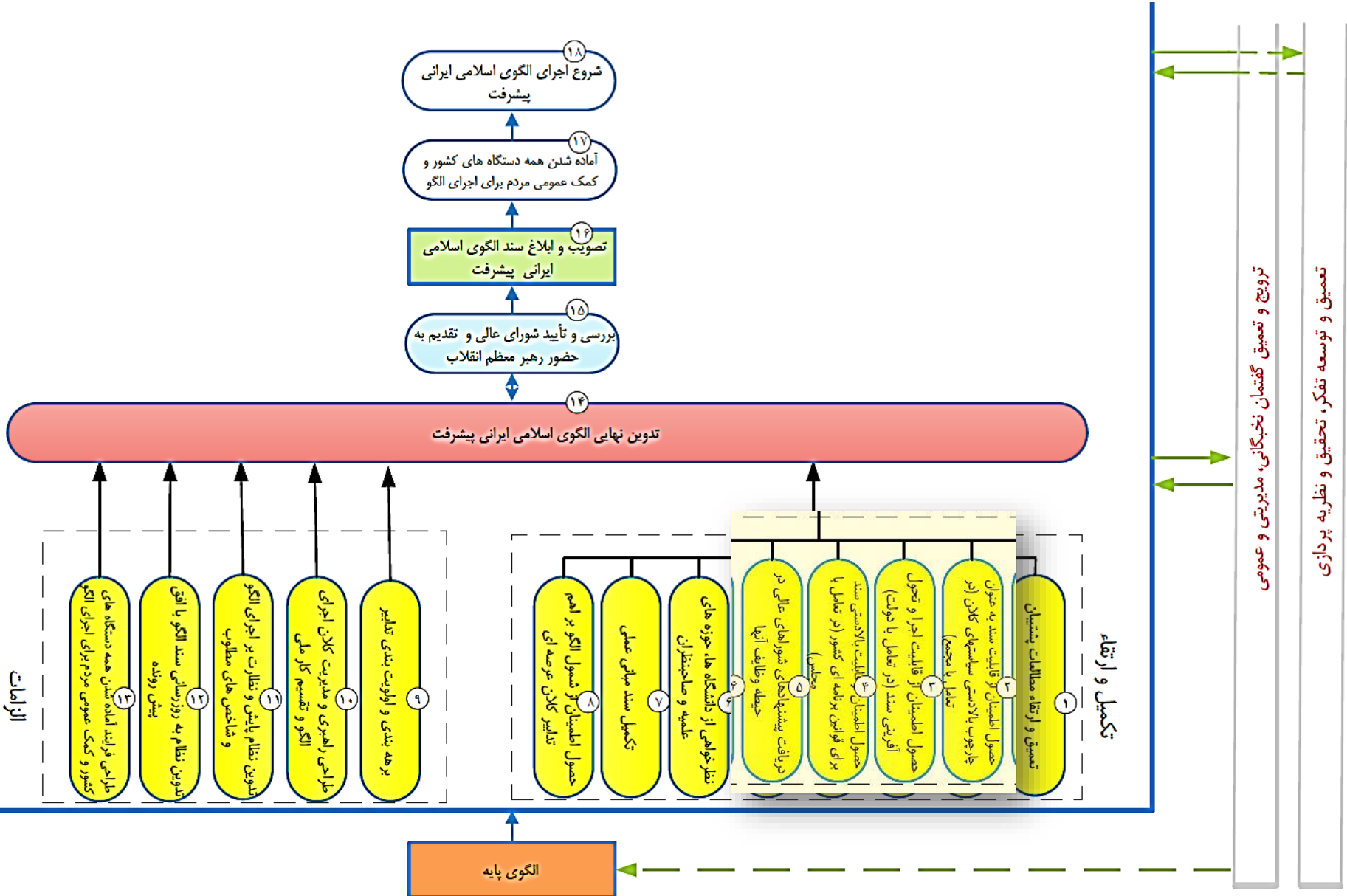
رسالت

- رسالت ملت و نظام جمهوری اسلامی ایران، حرکت خردمندان و مؤمنانه و متعهدانه در مسیر آبادانی و شکوفایی کشور و خودسازی، نهادسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی نوین اسلامی - ایرانی بر پایه آرمان‌های الهی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) است.

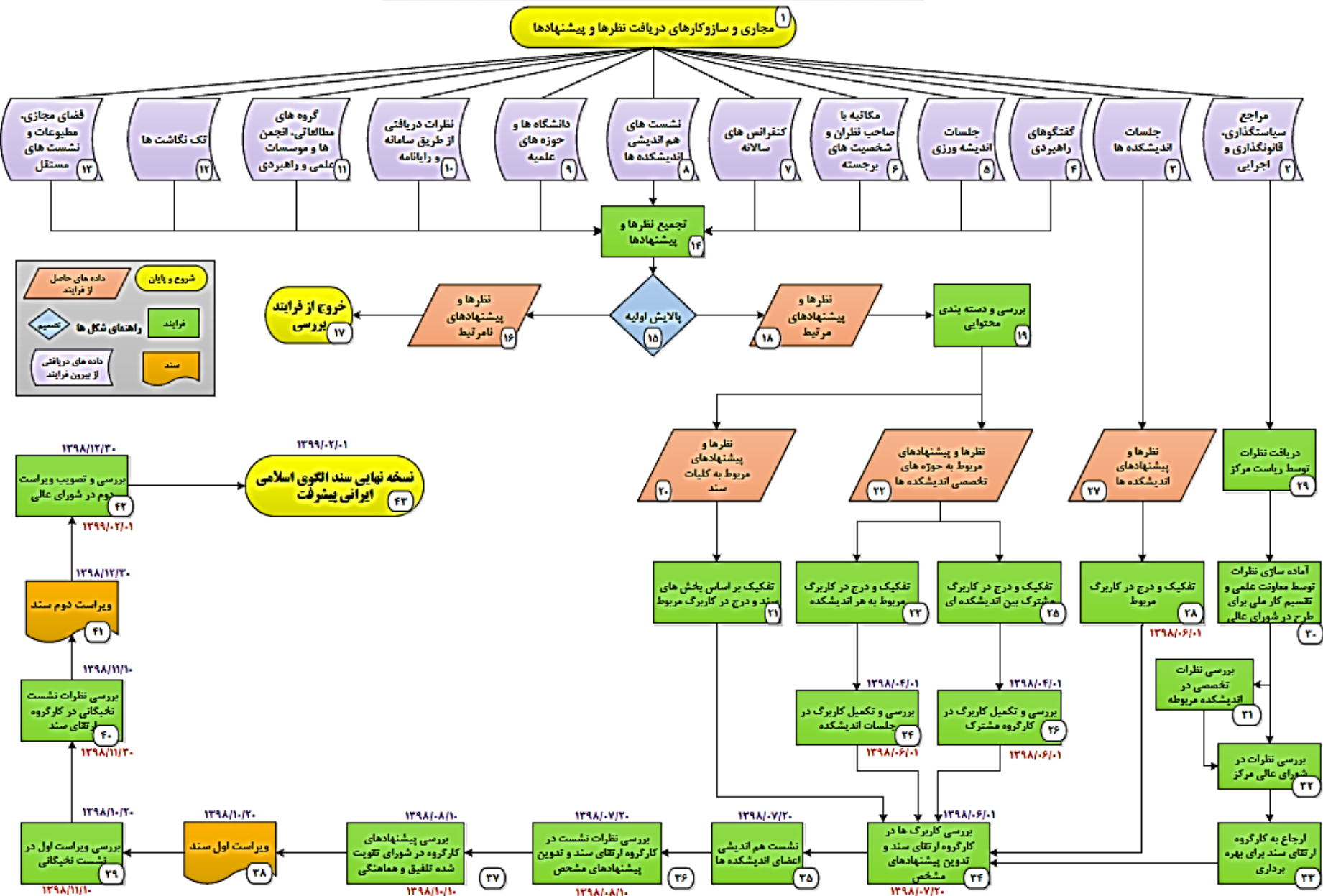
رهبر معظم انقلاب:

- (1) **مجمع تشخیص مصلحت نظام** سند پیوست را بعنوان چارچوب بالادستی سیاست‌های کلی مورد ملاحظه قرار دهد و پیشنهادهای تکمیلی برای حصول اطمینان از کفایت آن را در جایگاه یاد شده ارائه کند و پس از ابلاغ نسخه نهایی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، سیاست‌های کلی نظام را برای انطباق با الگو بازنگری نماید.
- (2) **مجلس شورای اسلامی** با نگاه ملی به بررسی سند حاضر پردازد و نکات ضروری برای ارتقای آن را بعنوان سند بالادستی قوانین برنامه‌ای کشور پیشنهاد نماید و تمهیدات لازم را برای تهیه و تصویب طرح‌ها و لوایح برنامه‌ای در چارچوب نسخه نهایی آن مقرر سازد.
- (3) **دولت فارغ از ملاحظات زودگذر، این سند را از جهت قابلیت اجرا و تحول‌آفرینی بررسی نماید و پیشنهادهای عملی برای ارتقای آن را ارائه دهد. از ذخیره مدیریتی و کارشناسی دولت در مرکز و استانها برای این منظور استفاده شود.**
- (4) **شورای عالی امنیت ملی، شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی فضای مجازی در حیطه وظایف خود به بررسی و ارائه پیشنهاد نسبت به این نسخه از الگو پردازند.**
- (5) **دانشگاهها و حوزه‌های علمیه و صاحب‌نظران این سند را عمیقاً بررسی نمایند و با ارائه پیشنهادهای مشخص برای ارتقای آن بیش از پیش در ترسیم هدف و مسیر پیشرفت کشور مشارکت جویند.**

تکمیل و ارتقاء سند الگوی پایه – نقشه راه

تکمیل و ارتقای سند الگو: فرایند اجرا

تکمیل و ارتقای سند الگو: فرایند اجرا

- تعداد کاربرگ‌ها برای بررسی: نزدیک به ۶۰۰ عدد
- تعداد کاربرگ‌های مورد تایید در اندیشکده‌ها: نزدیک به ۲۹۰ برگ
- دسته‌بندی کاربرگ‌ها:
  - به لحاظ موضوعی (شامل مبانی، آرمان، رسالت، افق و تدابیر)
  - به لحاظ محتوا (کلمه، عبارت، گزاره)
  - به لحاظ ماهیت (اصلاحی، تکمیلی، تکمیلی-اصلاحی، جدید)
- تعداد جلسات کارگروه تکمیل و ارتقاء سند: ۳۴ جلسه
- تعداد جلسات تلفیق و هماهنگی: ۱۰ جلسه
- تعداد تدابیر جدید: ۱۳ گزاره
- در بخش‌های مختلف سند نیز کلمات یا عباراتی افزوده یا مورد اصلاح و تکمیل قرار گرفته است.
- با ویرایش، ترکیب و تلفیق عبارت‌ها و گزاره‌ها تعداد مجموع تدابیر، بدون آنکه محتوا و عناصر مصوب حذف شوند، ۶۰ تدبیر شده است.

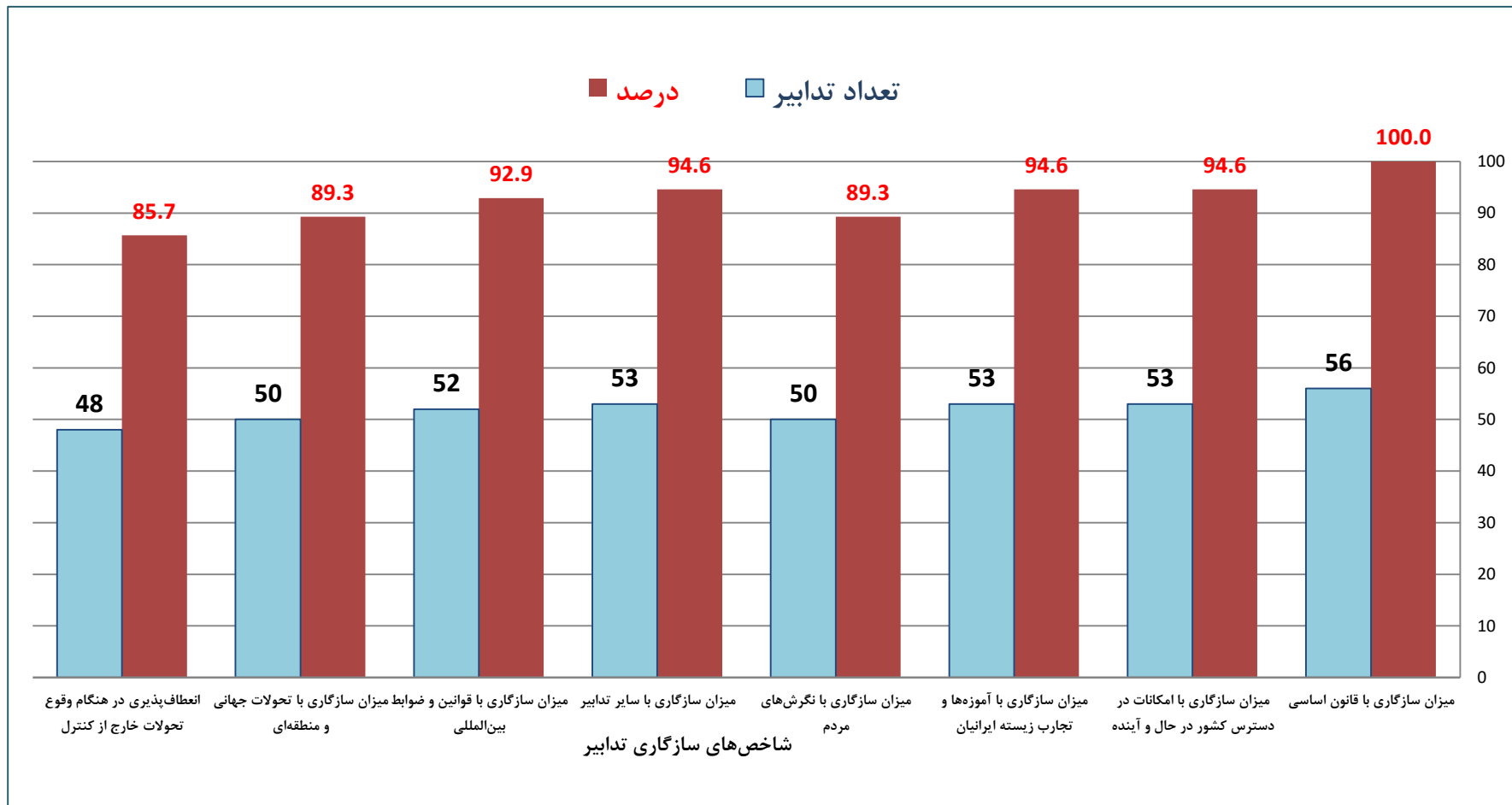

نمونه درج داده‌های گزارش ارزیابی تحقق‌پذیری سند

میتن قدیم تدبیر		معیارها و شاخص‌های ارزیابی سازگاری (از ۵ امتیاز)																۱۰- ساختار نهادی رسمی و قانونی جهت تحقق تدبیر (درصد)		۱۱- مدت زمان مورد نیاز برای تحقق تدبیر (درصد)		۱۲- ارزیابی پیامدها و اثرات تحقق تدبیر (از ۵)					
		میانگین		میانگین		میانگین		میانگین		میانگین		میانگین		میانگین		میانگین		میانگین		میانگین							
		۱- میزان	۲- میزان	۳- میزان	۴- میزان	۵- میزان	۶- میزان	۷- میزان	۸- امتیاز	وجود	به راحتی قابل ایجاد شدن است	به سختی قابل ایجاد شدن است	وجود	نیمه اول	نیمه دوم	سیاسی	اجتماعی- فرهنگی	اقتصادی	محیط زیستی	اثربخاری	میانگین						
۱	۴	۳	۲.۵	۲	۳.۵	۳	۲	۲.۸	۵۰	۵۰	۲.۸	۵۰	۵۰	۳	۴	۲.۵	۴	۱	۱	۱	۲.۵	۲.۱					
۲	۴	۲.۵	۲.۵	۲	۳.۵	۳	۲.۵	۲.۹	۵۰	۵۰	۲.۹	۰	۱۰۰	۲	۲	۳.۵	۱.۵	۲	۲	۲	۲.۶	۲.۹					
۳	۴	۳	۳	۳	۳.۵	۳	۲	۳.۰	۵۰	۵۰	۳.۰	۰	۱۰۰	۲	۲	۳	۲	۱	۲	۲	۱.۸	۳.۰					
۴	۴	۳.۵	۳	۲	۴	۲.۵	۲.۵	۳.۰	۵۰	۵۰	۳.۰	۵۰	۵۰	۳	۲	۴	۱	۴	۱	۴	۱.۵	۳.۸					
۵	۴	۳.۵	۲.۵	۲	۴	۲.۵	۲.۵	۲.۹	۵۰	۵۰	۲.۹	۵۰	۵۰	۲	۲	۴	۱.۵	۲	۲	۲	۲.۹	۳.۰					
۶	۴.۵	۳.۵	۴.۴	۲.۴	۳.۶	۲.۷	۲.۵	۳.۵	۲۰	۲۰	۳.۵	۲۰	۲۰	۴۰	۳.۲	۱.۸	۴	۱.۵	۱.۵	۱.۵	۳.۷	۳.۷					
۷	۴.۴	۲.۲	۴.۴	۳.۵	۴.۱	۳.۲	۳.۸	۳.۸	۵۷	۱۴	۳.۸	۰	۱۰۰	۲۹	۴.۲	۱.۷	۴.۲	۱.۵	۲.۷	۱.۵	۴.۲	۴.۰					
۸	۵	۲.۷	۴.۶	۴.۶	۴	۵	۳.۶	۴.۲	۶۰	۴۰	۴.۲	۰	۱۰۰	۱	۴.۸	۱.۷	۴.۸	۱	۴.۸	۱	۴.۸	۴.۸					
۹	۴.۵	۳.۵	۴.۱	۳.۸	۳.۵	۳.۲	۳.۱	۳.۵	۵۷	۰	۳.۵	۲۹	۷۱	۲.۷	۲.۲	۴.۱	۴.۱	۲.۵	۴	۱.۹	۴.۱	۴.۱					
۱۰	۴.۳	۳.۲	۳.۲	۳.۵	۴	۳.۵	۳.۵	۳.۶	۵۰	۵۰	۳.۶	۰	۱۰۰	۴.۵	۴.۵	۱.۵	۴.۵	۱.۵	۴.۵	۱.۵	۴.۵	۴.۵					
۱۱	۳.۴	۴	۳	۲.۴	۲.۴	۲.۴	۲	۲.۷	۶۷	۳۳	۲.۷	۰	۱۰۰	۲.۵	۲	۱	۳.۵	۲.۵	۱	۱	۲.۴	۲.۴					
۱۲	۳.۶	۳.۵	۳	۲.۵	۳.۲	۲.۶	۲.۵	۳.۲	۶۷	۳۳	۳.۲	۰	۱۰۰	۴.۲	۱	۴.۲	۱	۳.۲	۱.۵	۳.۲	۱.۵	۳.۴					

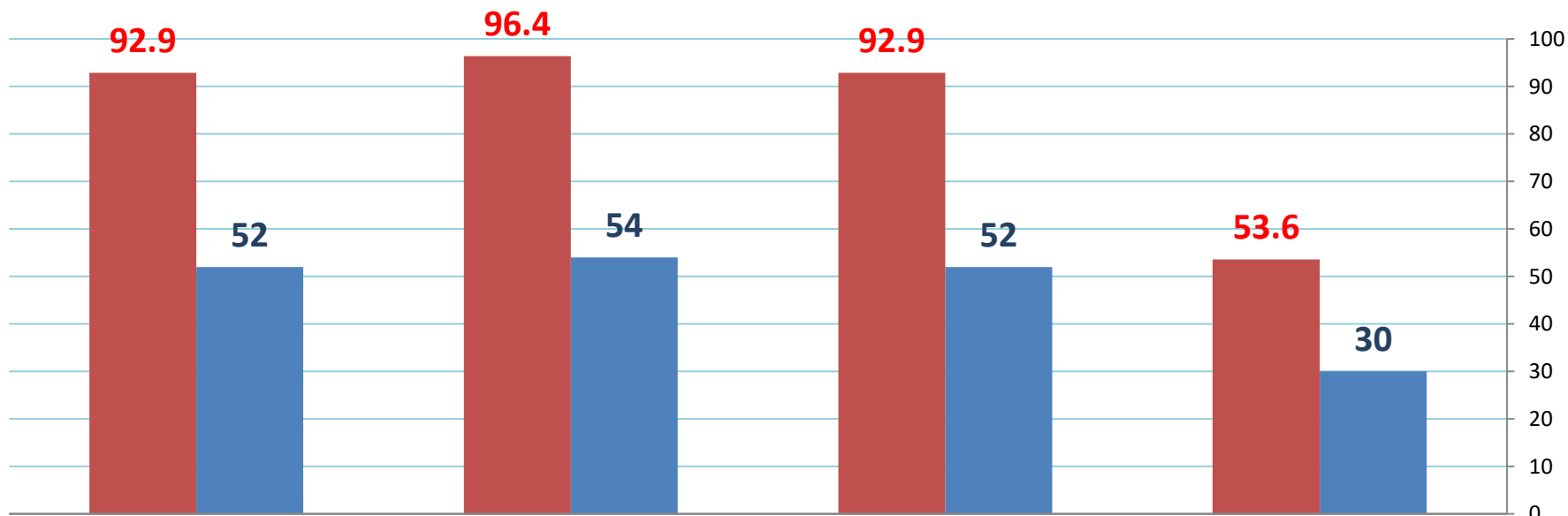

تدابیر دارای امتیاز بالای ۲.۵ بر اساس شاخص‌های سازگاری

تدابیر دارای امتیاز بالای ۲.۵ در سنجش با کل شاخص‌های اثرگذاری و پیامد تحقق تدبیر

تعداد درصد

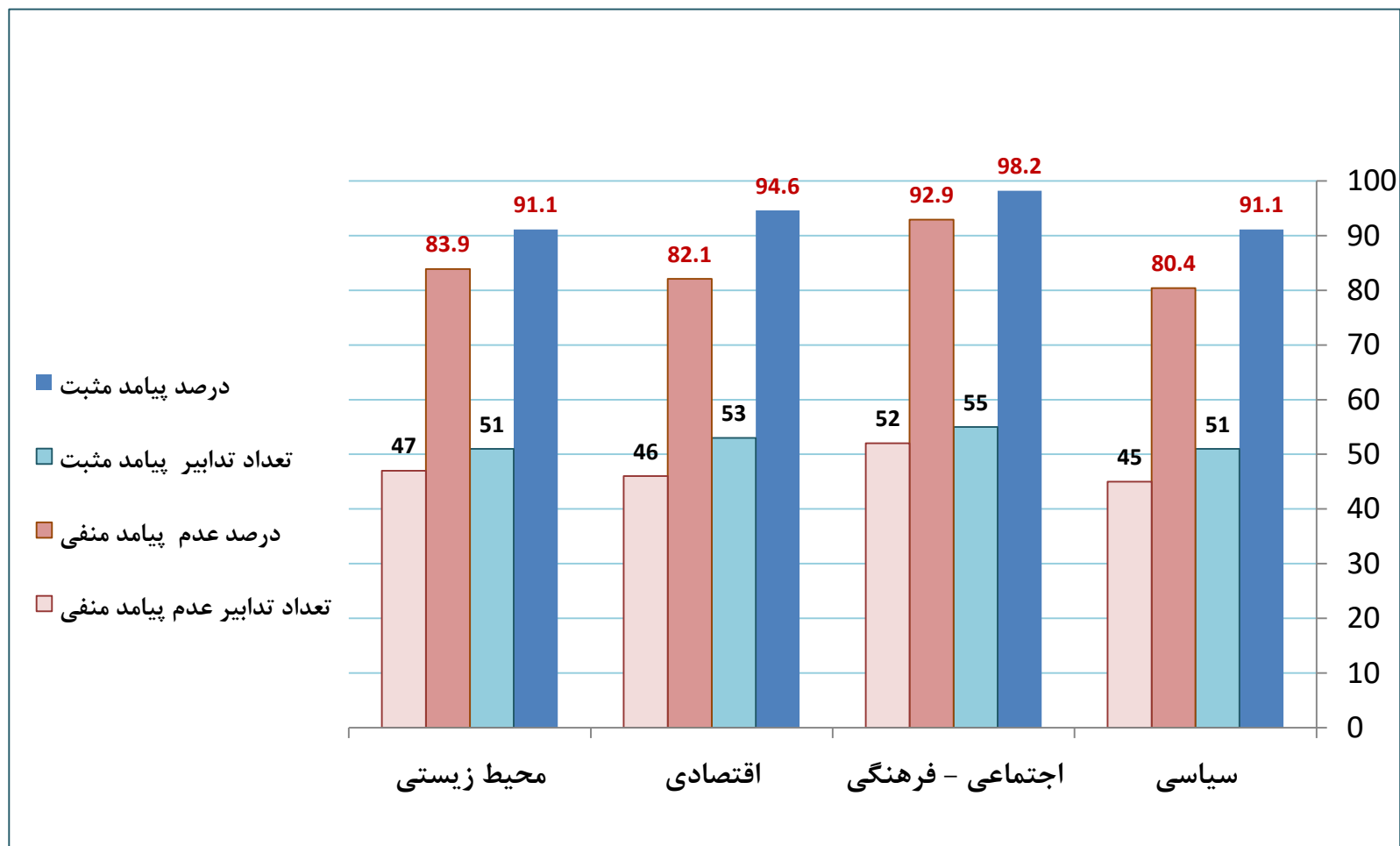
تدابیری که در تک تک شاخص‌های اثرگذاری برای پیامد و اثرات مثبت تحقق تدبیر امتیاز بالاتر از ۲.۵ گرفته‌اند. ۲.۵ گرفته‌اند.

تدابیری که در تک تک شاخص‌های اثرگذاری برای پیامد و اثرات مثبت تحقق تدبیر امتیاز بالاتر از ۲.۵ گرفته‌اند.

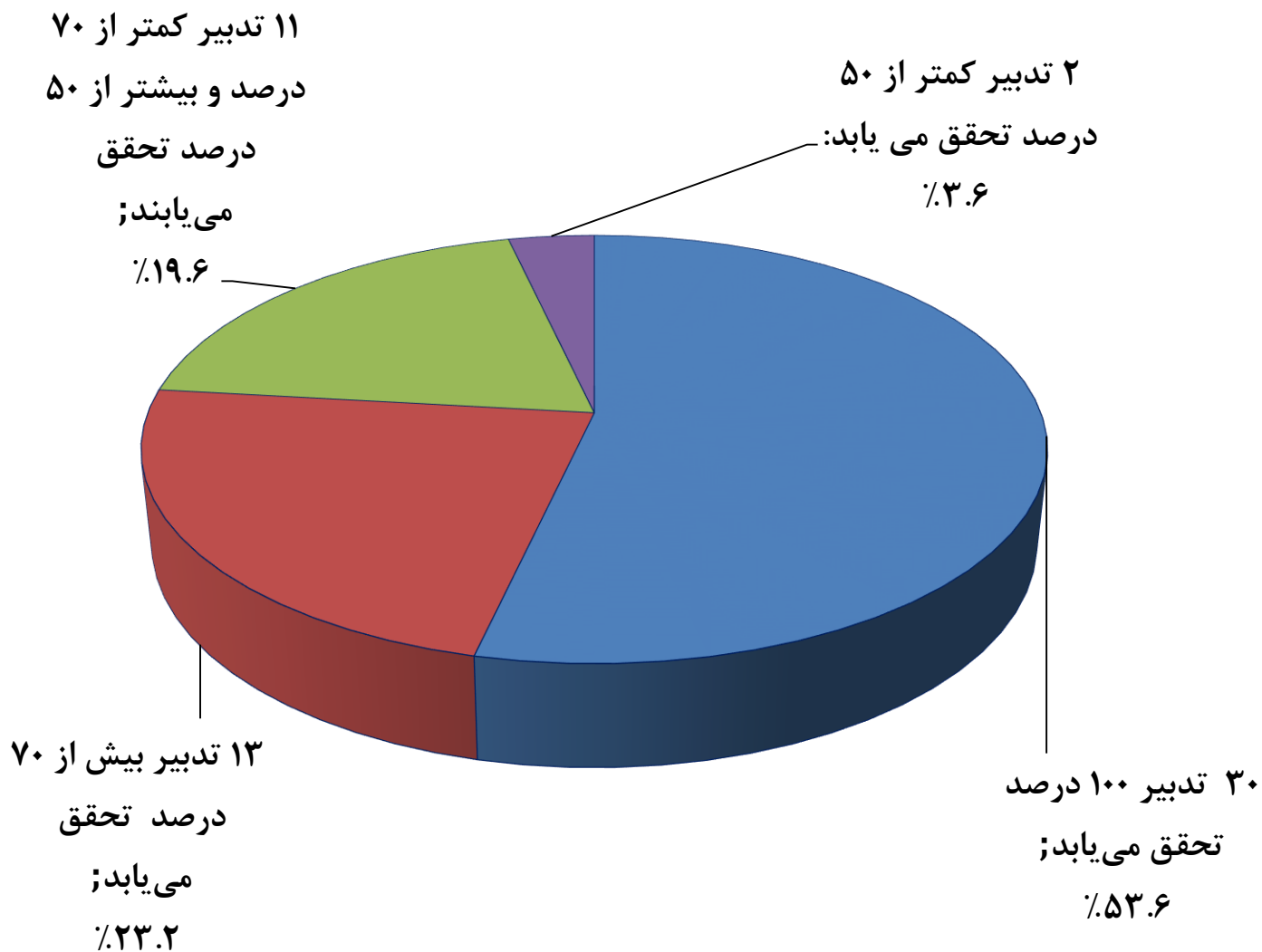
تدابیری که در میانگین شاخص‌های اثرگذاری (هم برای پیامد و اثرات مثبت و هم عدم پیامد و اثرات منفی در آنها) امتیاز بالاتر از ۲.۵ گرفته‌اند.

تدابیری که در تک تک شاخص‌های اثرگذاری (هم برای پیامد و اثرات مثبت و هم عدم پیامد و اثرات منفی در آنها) امتیاز بالاتر از ۲.۵ گرفته‌اند.

تدابیر دارای امتیاز بالای ۲.۵ در سنجش با شاخص‌های اثر گذاری و پیامد تحقق تدابیر

میزان تحقق‌پذیری تدابیر در ۲۵ سال اول اجرای سند الگو

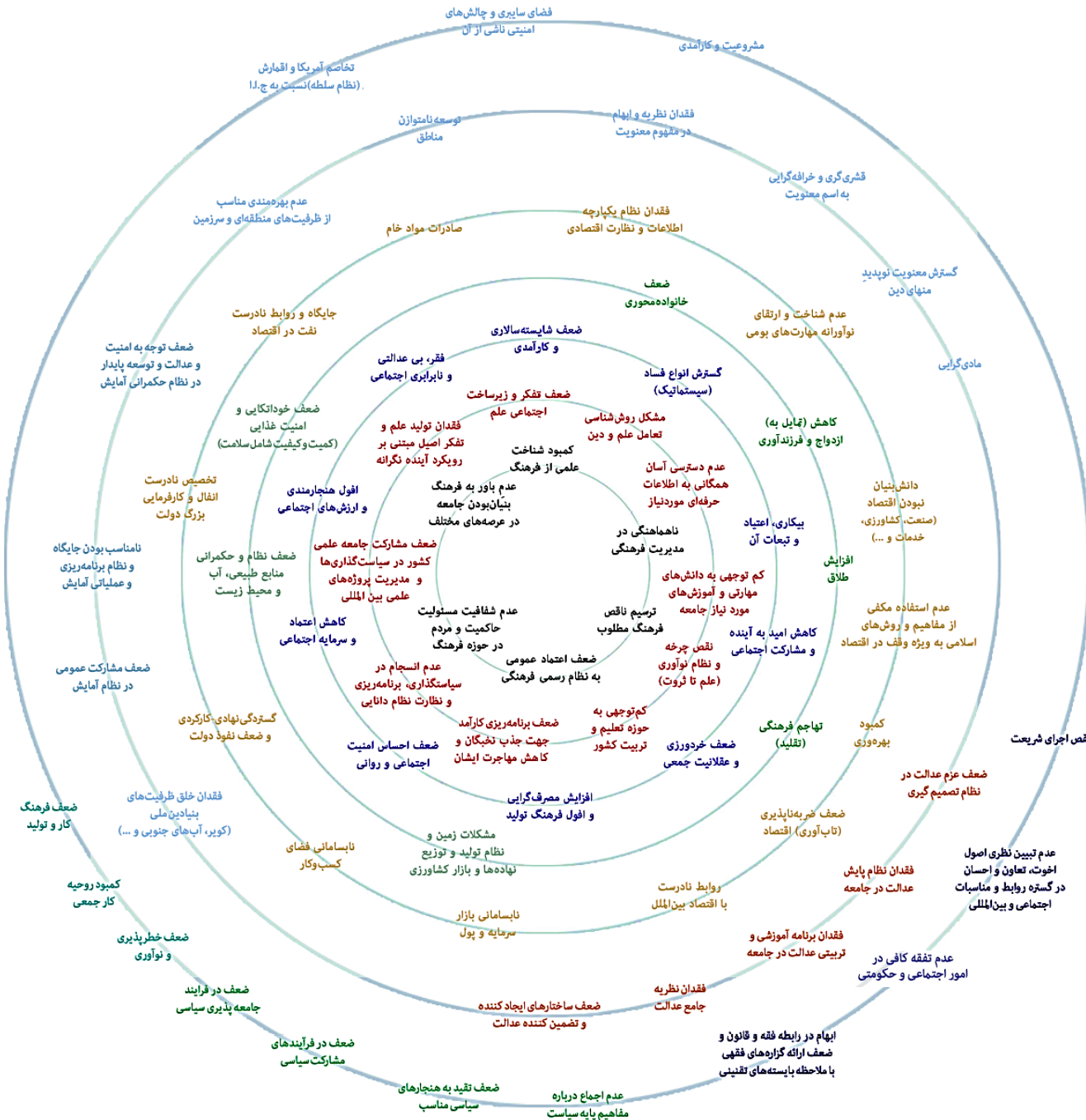
نظام

مسائل اساسی

پیشرفت

ایران

مهم ترین مسائل اساسی پیشرفت ایران

ایهام در رابطه فقه و قانون و ضعف ارائه گزاره‌های فقهی با ملاحظه بایسته‌های تقنینی

عدم اجماع دربارۀ مفاهیم پایه سیاست

ضعف تقید به هنجارهای سیاسی مناسب

ضعف در فرایند جامعه‌پذیری سیاسی

ضعف ظرف‌پذیری و نوآوری

کمبود روحیه کار جمعی

ضعف فرهنگ کار و تولید

عدم تفقه کافی در امور اجتماعی و حکومتی

فقدان نظام پایش عدالت در جامعه

عدم تبیین نظری اصول اخوت، تعاون و احسان در گستره روابط و مناسبات اجتماعی و بین‌المللی

ضعف ضربه‌ناپذیری (تاب‌آوری) اقتصاد

ضعف عزم عدالت در نظام تصمیم‌گیری

تهاجم فرهنگی (تقلید)

ضعف خردورزی و عقلانیت جمعی

کم‌توجهی به حوزه تعلیم و تربیت کشور

ضعف برنامه‌ریزی کارآمد جهت جذب نخبگان و کاهش مهاجرت ایشان

ضعف احساس امنیت اجتماعی و روانی

گسترگی نهادی، کارکردی و ضعف نفوذ دولت

ضعف مشارکت عمومی در نظام آمایش

ضعف فرهنگ کار و تولید

کاهش امید به آینده و مشارکت اجتماعی

نقص چرخه و نظام نوآوری (علم تا ثروت)

ضعف اعتماد عمومی به نظام رسمی فرهنگی

عدم شفافیت مسئولیت در حوزه فرهنگ

کاهش اعتماد و سرمایه اجتماعی

ضعف نظام و حکمرانی منابع طبیعی، آب و محیط زیست

نامناسب بودن جایگاه و نظام برنامه‌ریزی و عملیاتی آمایش

ضعف مشارکت عمومی در نظام آمایش

نامناسب بودن جایگاه و نظام برنامه‌ریزی و عملیاتی آمایش

افزایش طلاق

کاهش امید به آینده و مشارکت اجتماعی

کاهش آموزش‌های مورد نیاز جامعه

ترسیم ناقص فرهنگ مطلوب

ضعف اعتماد عمومی به نظام رسمی فرهنگی

عدم شفافیت مسئولیت در حوزه فرهنگ

کاهش اعتماد و سرمایه اجتماعی

ضعف نظام و حکمرانی منابع طبیعی، آب و محیط زیست

نامناسب بودن جایگاه و نظام برنامه‌ریزی و عملیاتی آمایش

نامناسب بودن جایگاه و نظام برنامه‌ریزی و عملیاتی آمایش

بی‌کاری، اعتیاد و تبعات آن

کاهش (تقابل به) ازدواج و فرزندآوری

عدم دسترسی آسان همگانی به اطلاعات حرفه‌ای مورد نیاز

ناهماهنگی در مدیریت فرهنگی

عدم باور به فرهنگ بنیان‌بودن جامعه در عرصه‌های مختلف

افول هنجارمندی و ارزش‌های اجتماعی

ضعف خوداتکایی و امنیت غذایی (کمیت و کیفیت شامل سلامت)

تخصیص نادرست انقال و کارفرمایی بزرگ دولت

نامناسب بودن جایگاه و نظام برنامه‌ریزی و عملیاتی آمایش

نامناسب بودن جایگاه و نظام برنامه‌ریزی و عملیاتی آمایش

کاهش (تقابل به) ازدواج و فرزندآوری

کاهش (تقابل به) ازدواج و فرزندآوری

مشکل روش‌شناسی تعامل علم و دین

ضعف تفکر و زیرساخت اجتماعی علم

ضعف تفکر و زیرساخت اجتماعی علم

فقدان تولید علم و تفکر اصیل مبتنی بر رویکرد آینده‌نگرانه

فقر، بی‌عدالتی و نابرابری اجتماعی

ضعف خوداتکایی و امنیت غذایی (کمیت و کیفیت شامل سلامت)

ضعف توجه به امنیت و عدالت و توسعه پایدار در نظام حکمرانی آمایش

ضعف توجه به امنیت و عدالت و توسعه پایدار در نظام حکمرانی آمایش

مادی‌گرایی

عدم شناخت و ارتقای نوآورانه مهارت‌های بومی

فقدان نظام یکپارچه اطلاعات و نظارت اقتصادی

فقدان نظریه و ایده‌ها در مفهومی معنویت

فقدان نظریه و ایده‌ها در مفهومی معنویت

توسعه نامتوازن مناطق

عدم بهره‌مندی مناسب از ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرزمین

تخاصم آمریکا و اقلدارش (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.

تخاصم آمریکا و اقلدارش (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.

تخاصم آمریکا و اقلدارش (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.

گسترش معنویت‌نویدین منهای دین

گسترش معنویت‌نویدین منهای دین

فقدان نظریه و ایده‌ها در مفهومی معنویت

فقدان نظریه و ایده‌ها در مفهومی معنویت

توسعه نامتوازن مناطق

عدم بهره‌مندی مناسب از ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرزمین

تخاصم آمریکا و اقلدارش (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.

تخاصم آمریکا و اقلدارش (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.

تخاصم آمریکا و اقلدارش (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.

تخاصم آمریکا و اقلدارش (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

مشروعیت و کارآمدی

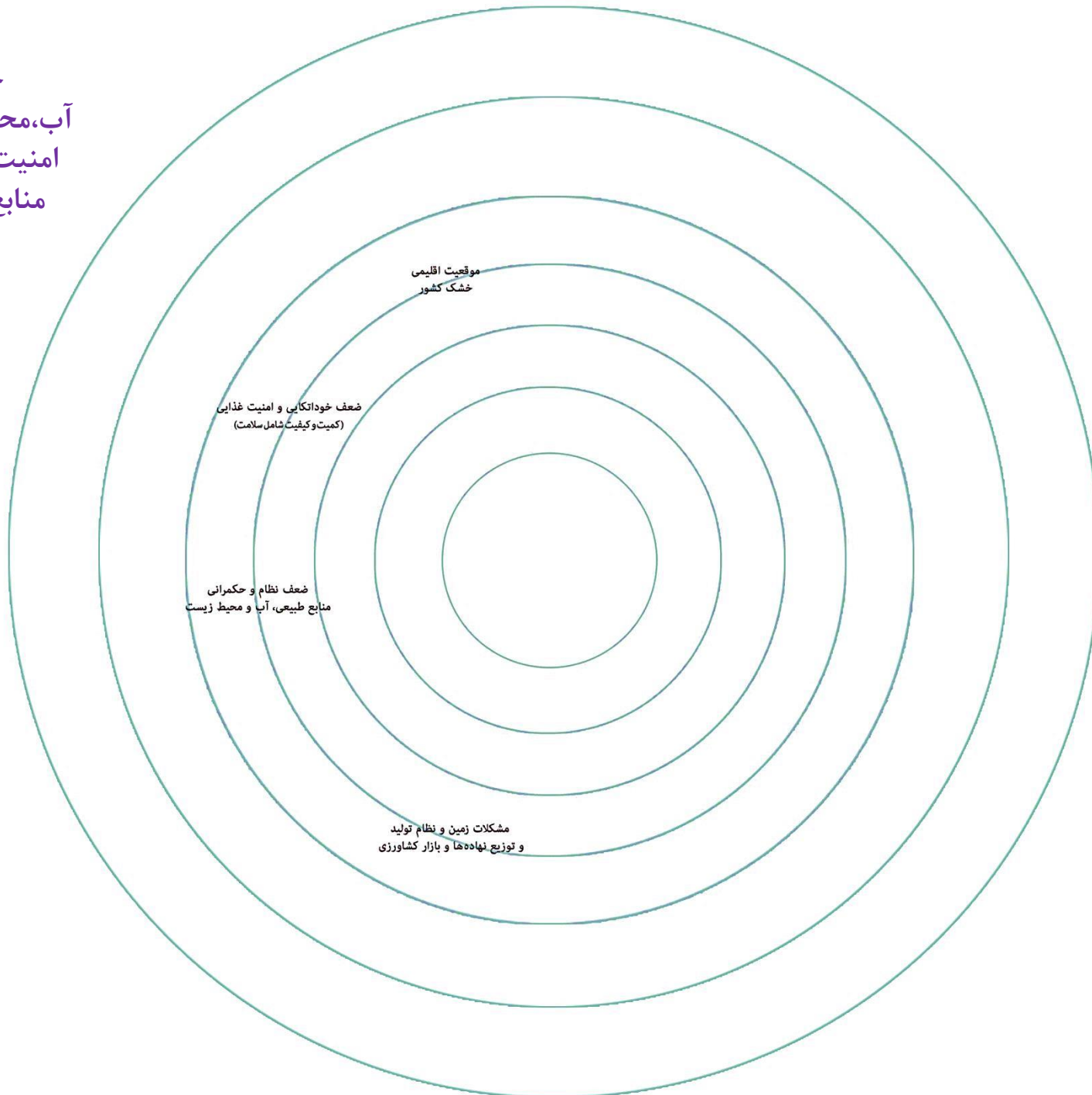
مشروعیت و کارآمدی

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله‌شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

ضعف نظام و حکمرانی منابع طبیعی، آب و محیط زیست	موقعیت اقلیمی خشک کشور	آب، محیط زیست، امنیت غذایی و منابع طبیعی	
	ضعف خوداتکایی و امنیت غذایی (کمیت و کیفیت شامل سلامت)		ضعف نظام و حکمرانی منابع طبیعی، آب و محیط زیست
	مشکلات زمین و نظام تولید و توزیع نهاده‌ها و بازار کشاورزی		مشکلات زمین و نظام تولید و توزیع نهاده‌ها و بازار کشاورزی

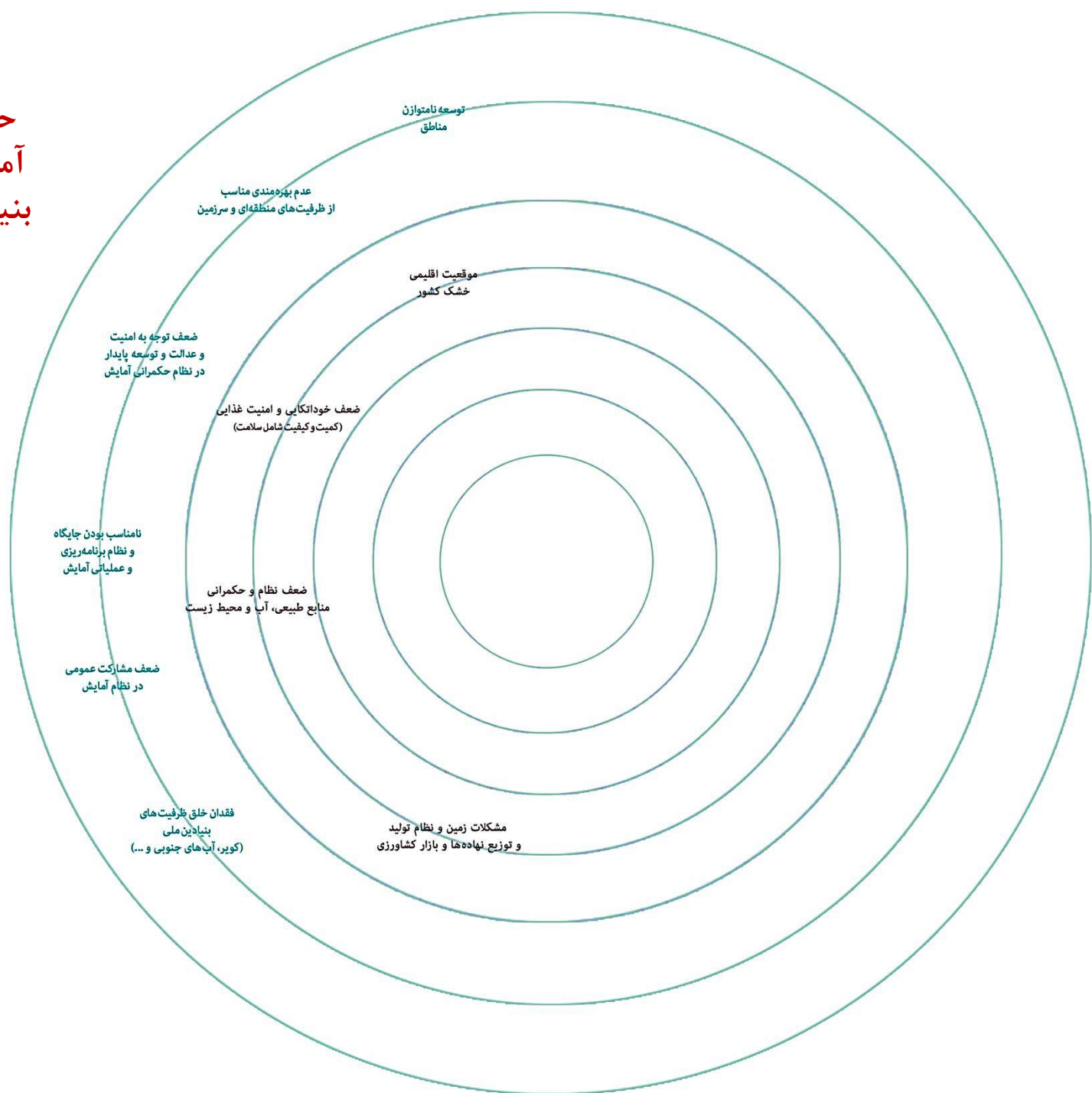
حوزه آب، محیط زیست، امنیت غذایی و منابع طبیعی

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله‌شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

آمایش بنیادین	ضعف مشارکت عمومی در نظام آمایش		
	نامناسب بودن جایگاه و نظام برنامه‌ریزی و عملیاتی آمایش		
	توسعه نامتوازن مناطق	توسعه نامتوازن مناطق	
	عدم بهره‌مندی مناسب از ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرزمین	عدم بهره‌مندی مناسب از ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرزمین	عدم بهره‌مندی مناسب از ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرزمین
	ضعف توجه به امنیت و عدالت و توسعه پایدار در نظام حکمرانی آمایش		
	فقدان خلق ظرفیت‌های بنیادین ملی (کویر، آب‌های جنوبی و ...)	فقدان خلق ظرفیت‌های بنیادین ملی (کویر، آب‌های جنوبی و ...)	فقدان خلق ظرفیت‌های بنیادین ملی (کویر، آب‌های جنوبی و ...)

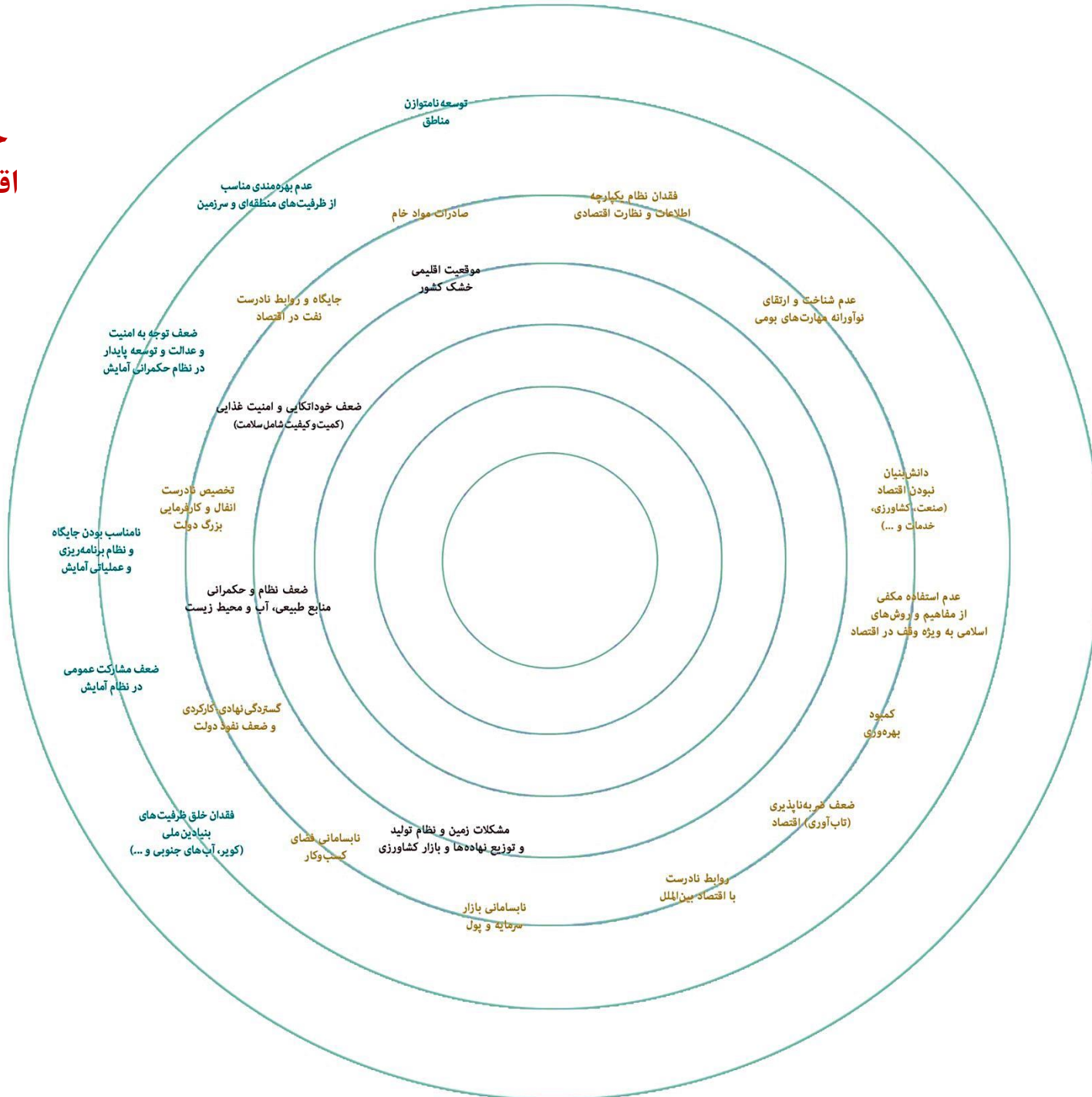
+ حوزه آمایش بنیادین

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله‌شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

اقتصاد	صادرات مواد خام		
	جایگاه و روابط نادرست نفت در اقتصاد	جایگاه و روابط نادرست نفت در اقتصاد	جایگاه و روابط نادرست نفت در اقتصاد
	تخصیص نادرست انغال و کارفرمایی بزرگ دولت		
	گسترده‌گی نهادی-کارکردی و ضعف نفوذ دولت	گسترده‌گی نهادی-کارکردی و ضعف نفوذ دولت	گسترده‌گی نهادی-کارکردی و ضعف نفوذ دولت
	نابسامانی فضای کسب‌وکار	نابسامانی فضای کسب‌وکار	نابسامانی فضای کسب‌وکار
	نابسامانی بازار سرمایه و پول		
	روابط نادرست با اقتصاد بین‌الملل		
	ضعف ضربه‌ناپذیری (تاب‌آوری) اقتصاد		
	کمبود بهره‌وری		
	عدم استفاده مکفی از مفاهیم و روش‌های اسلامی به‌ویژه وقف در اقتصاد		
	دانش‌بنیان نبودن اقتصاد (صنعت، کشاورزی، خدمات و ...)		
	عدم شناخت و ارتقای نوآوران‌ه مهارت‌های بومی	عدم شناخت و ارتقای نوآوران‌ه مهارت‌های بومی	عدم شناخت و ارتقای نوآوران‌ه مهارت‌های بومی
	فقدان نظام یکپارچه اطلاعات و نظارت اقتصادی		

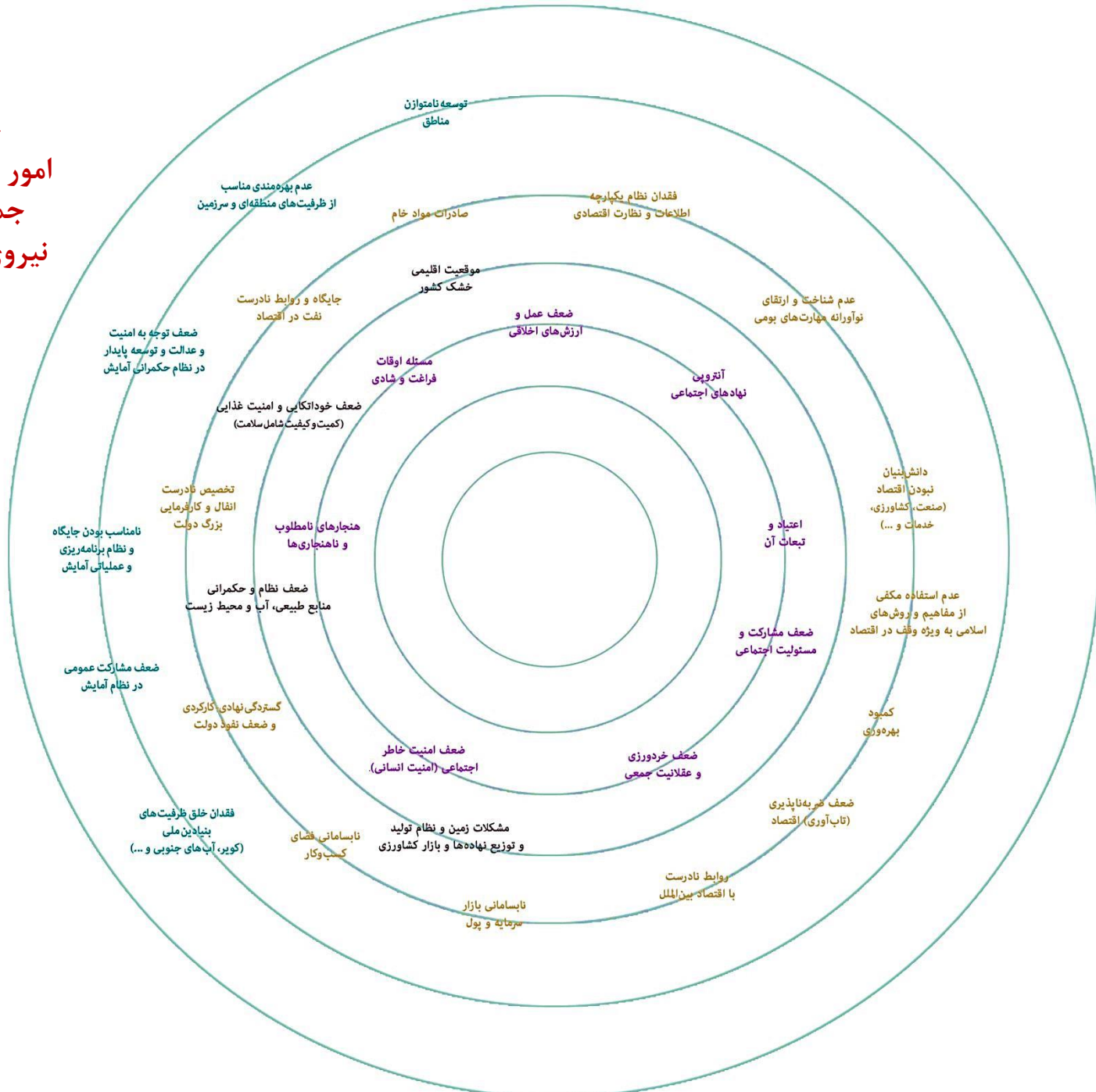
حوزه اقتصاد

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه-شناسی	مهم ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

ضعف خردورزی و عقلانیت جمعی	ضعف عمل و ارزش های اخلاقی	ضعف عمل و ارزش های اخلاقی
	مسئله اوقات فراغت و شادی	ضعف خردورزی و عقلانیت جمعی
	هنجارهای نامطلوب و ناهنجاری ها (سبک زندگی)	
	ضعف امنیت خاطر اجتماعی (امنیت انسانی)	
	ضعف خردورزی و عقلانیت جمعی	
	ضعف مشارکت و مسئولیت اجتماعی	
	اعتیاد و تبعات آن	اعتیاد و تبعات آن
	آنتروپی نهادهای اجتماعی	

**حوزه
امور اجتماعی،
جمعیت و
نیروی انسانی**

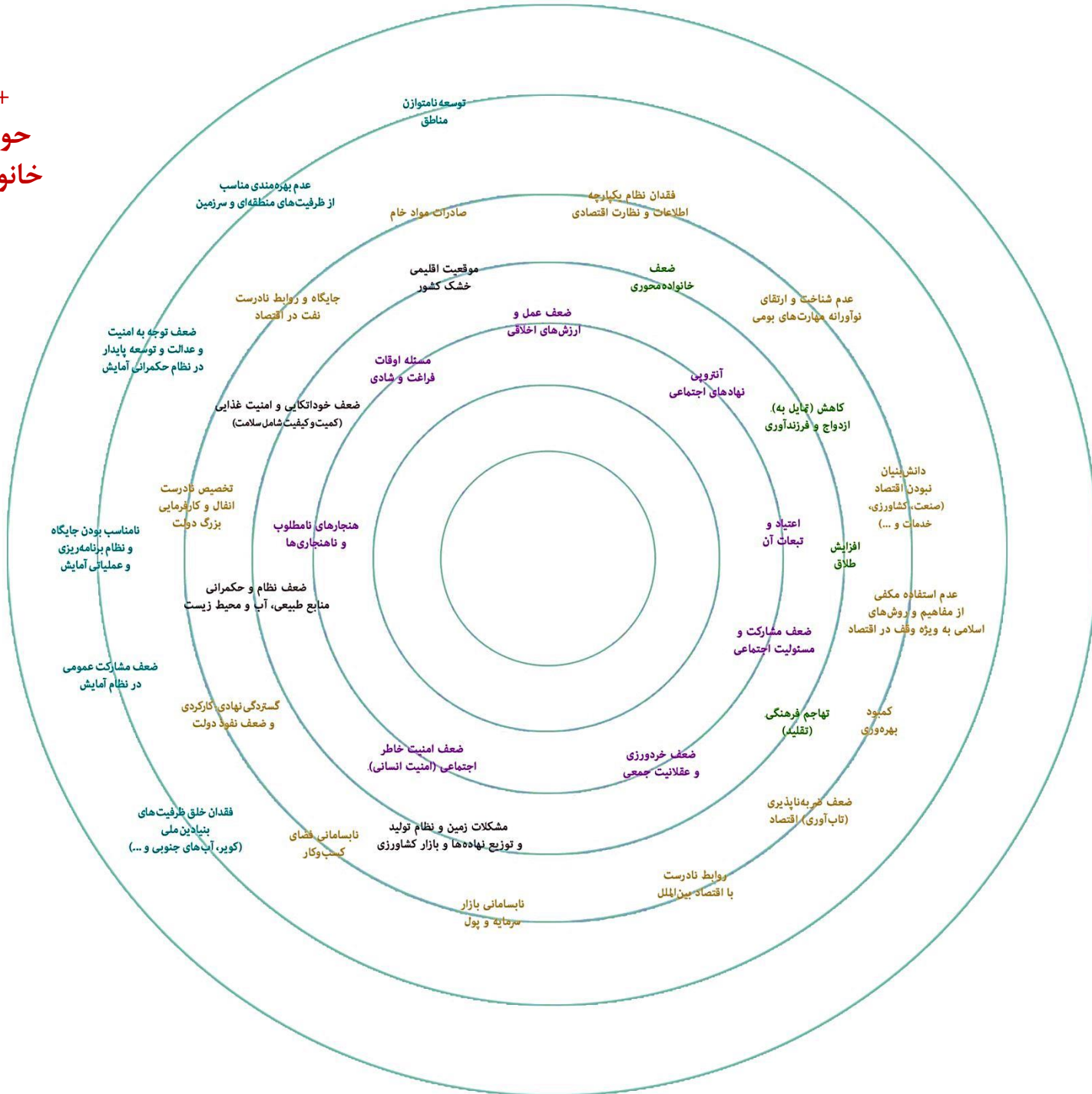

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

خانواده	ضعف خانواده محوری	ضعف خانواده محوری	ضعف خانواده محوری
	کاهش (تمایل به) ازدواج و فرزندآوری	کاهش (تمایل) به ازدواج و فرزندآوری	
	افزایش طلاق	افزایش طلاق	
	تهاجم فرهنگی (تقلید)		

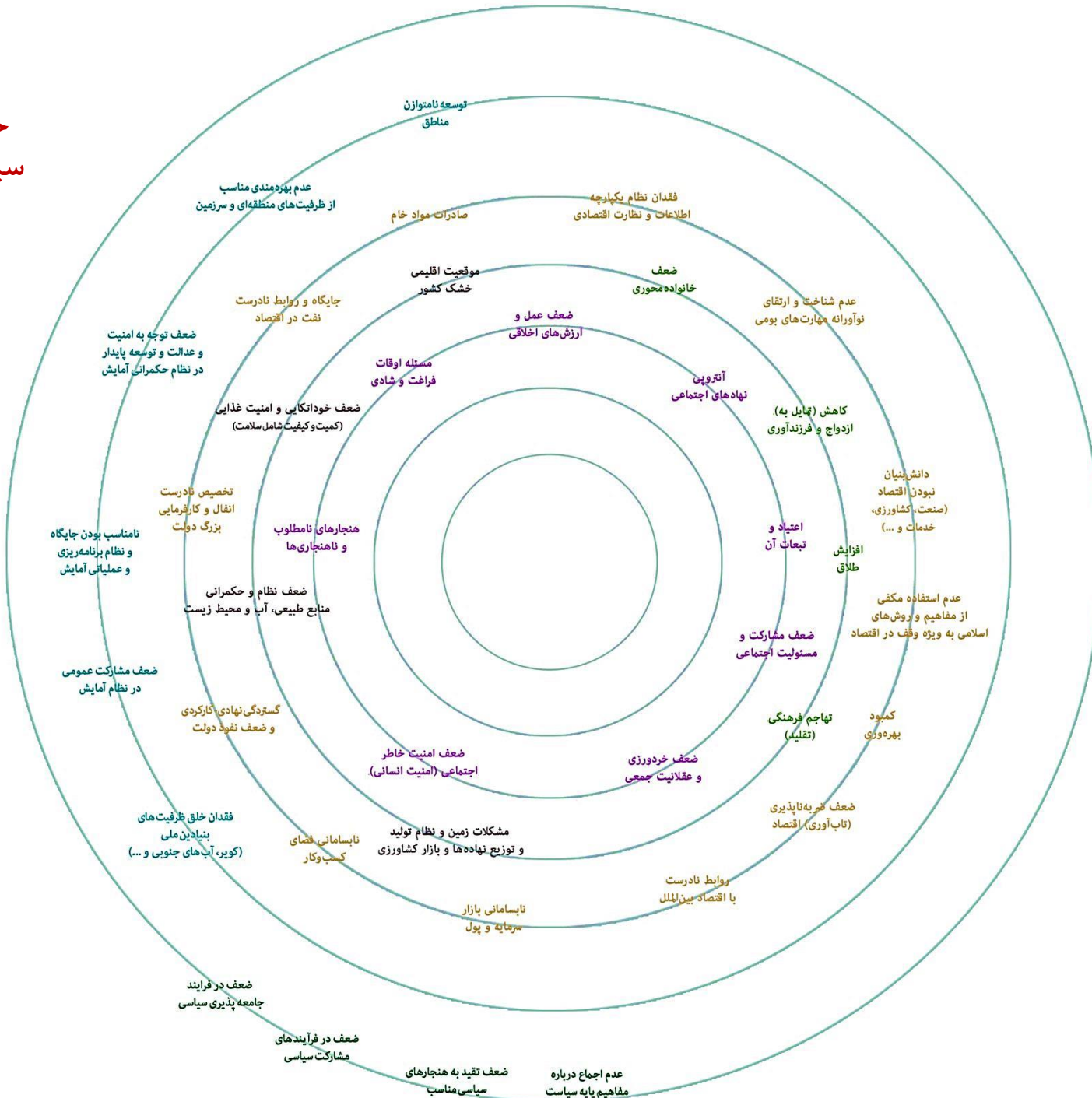
+ حوزه خانواده

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

سیاست	عدم اجماع درباره مفاهیم پایه سیاست	عدم اجماع درباره مفاهیم پایه سیاست	عدم اجماع درباره مفاهیم پایه سیاست
	ضعف تقید به هنجارهای سیاسی مناسب	ضعف تقید به هنجارهای سیاسی مناسب	
	ضعف در فرایندهای مشارکت سیاسی	ضعف در فرایندهای مشارکت سیاسی	
	ضعف در فرایند جامعه پذیری سیاسی		

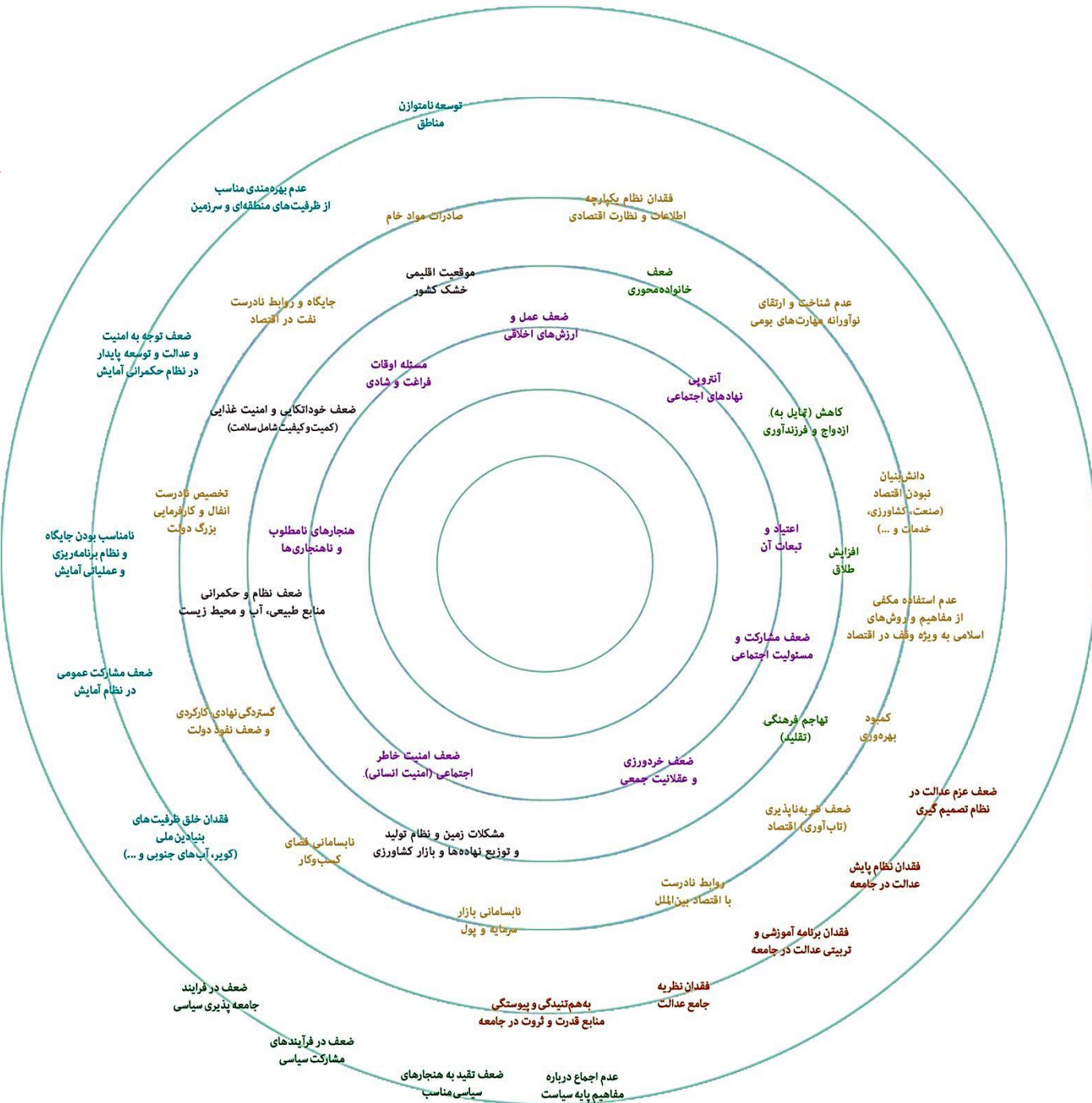
+
حوزه
سیاست

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

عدالت	ضعف عزم عدالت در نظام تصمیم گیری	ضعف عزم عدالت در نظام تصمیم گیری	ضعف عزم عدالت در نظام تصمیم گیری
	فقدان نظام پایش عدالت	فقدان نظریه جامع عدالت	
	فقدان برنامه آموزشی و تربیتی عدالت در جامعه		
	فقدان نظریه جامع عدالت		
	به هم تنیدگی و پیوستگی منابع قدرت و ثروت در جامعه	به هم تنیدگی و پیوستگی منابع قدرت و ثروت در جامعه	

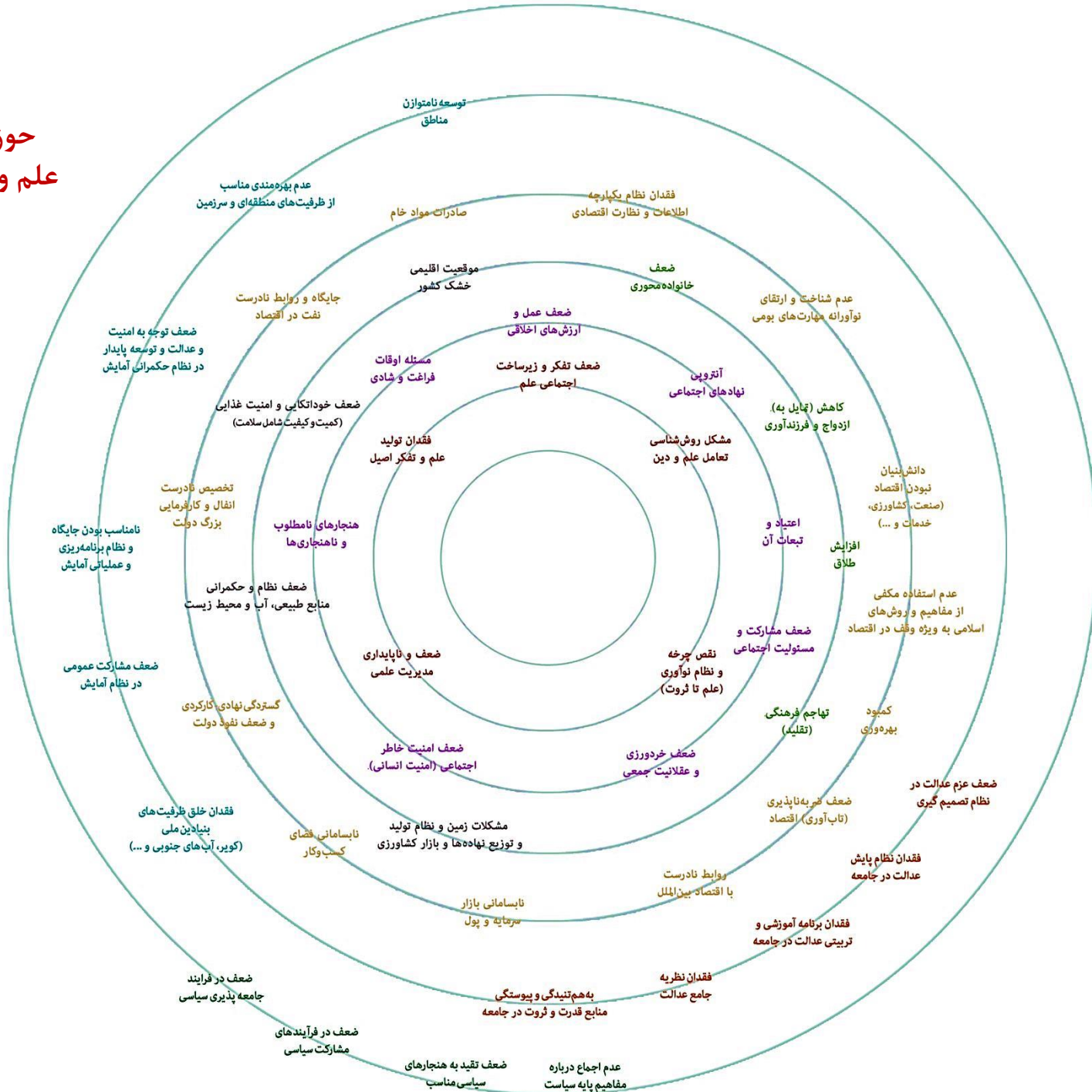
حوزه
عدالت

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

علم	ضعف تفکر و زیرساخت اجتماعی علم		
	فقدان تولید علم و تفکر اصیل	فقدان تولید علم و تفکر اصیل	
	ضعف و ناپایداری مدیریت علمی	ضعف و ناپایداری مدیریت علمی	
	نقص چرخه و نظام نوآوری (علم تا ثروت)	نقص چرخه و نظام نوآوری (علم تا ثروت)	نقص چرخه و نظام نوآوری (علم تا ثروت)
	مشکل روش شناسی تعامل علم و دین		

حوزه‌های علم و نوآوری

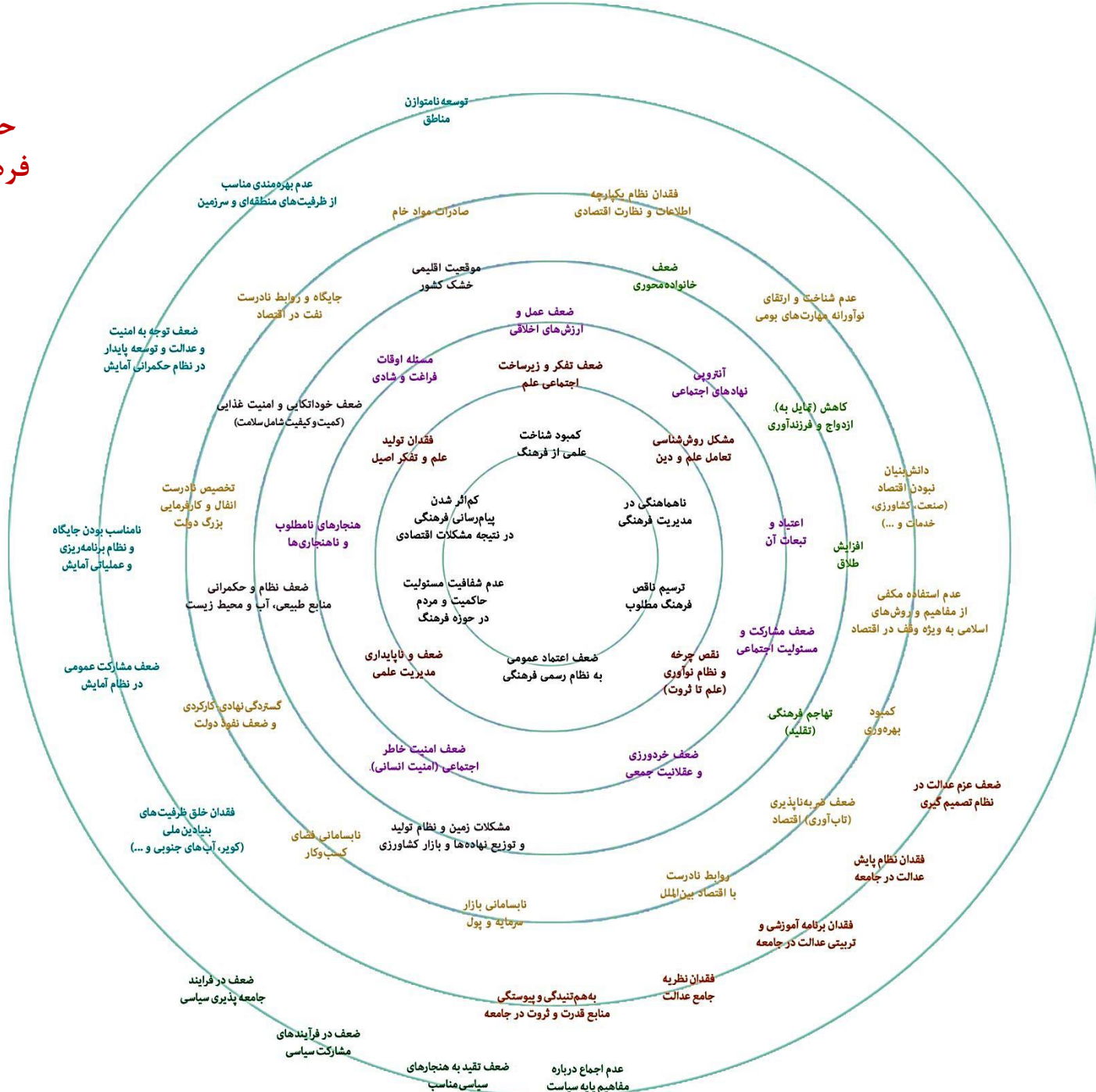

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

فرهنگ	کمبود شناخت علمی از فرهنگ	ترسیم ناقص فرهنگ مطلوب	ترسیم ناقص فرهنگ مطلوب
	ضعف اعتماد عمومی به نظام رسمی فرهنگی	ضعف اعتماد عمومی به نظام رسمی فرهنگی	
	عدم شفافیت مسئولیت حاکمیت و مردم در حوزه فرهنگ	ناهماهنگی در مدیریت فرهنگی	
	کم اثر شدن پیام رسانی فرهنگی در نتیجه مشکلات اقتصادی		
	ترسیم ناقص فرهنگ مطلوب		
	ناهماهنگی در مدیریت فرهنگی		

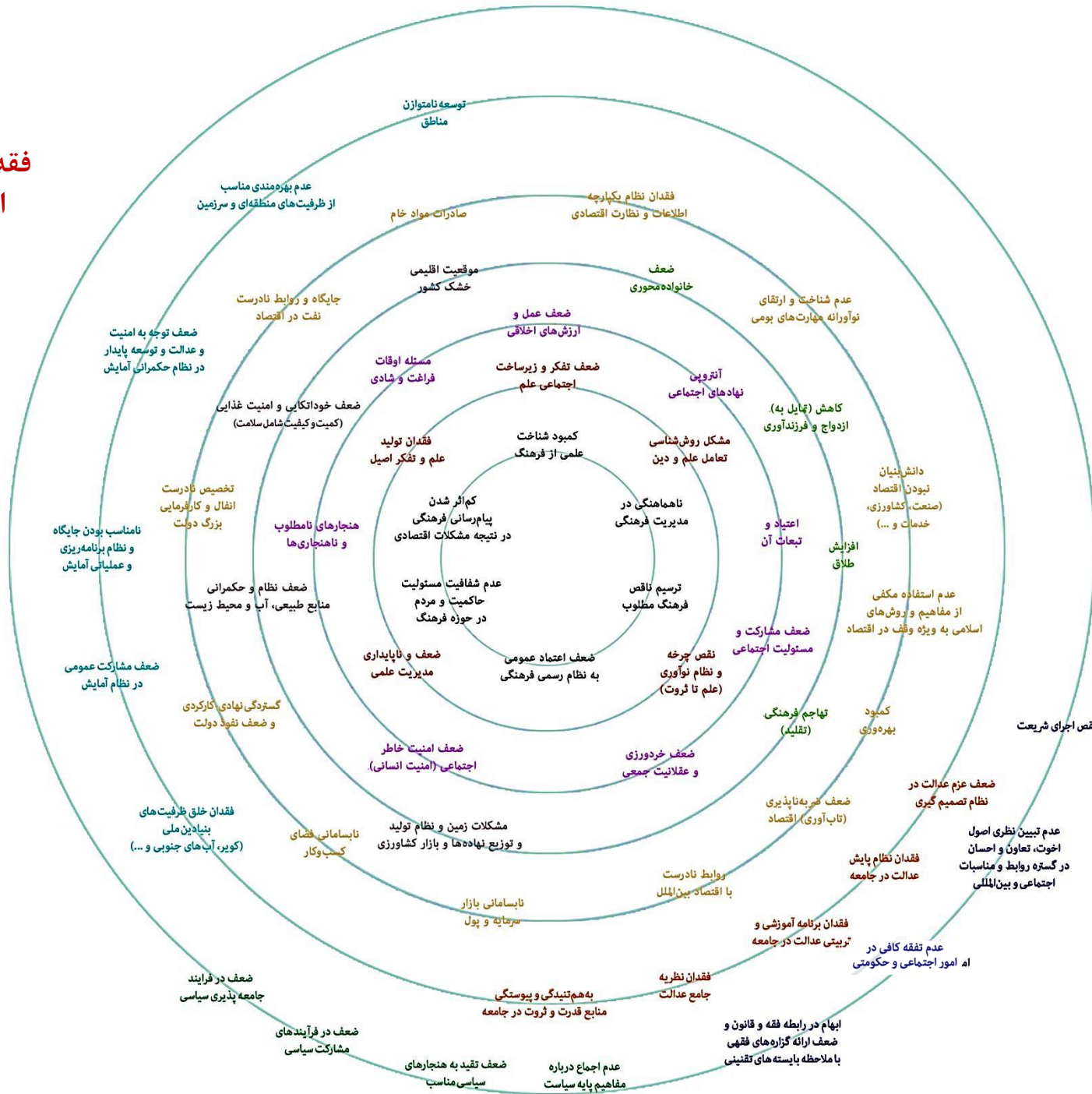
حوزه فرهنگ

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله‌شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

فقه و حقوق اسلامی	نقص اجرای شریعت	نقص اجرای شریعت	
	عدم تبیین نظری اصول اخوت، تعاون و احسان در گستره روابط و مناسبات اجتماعی و بین‌المللی	ابهام در رابطه فقه و قانون و ضعف ارائه گزاره‌های فقهی با ملاحظه بایسته‌های تقنینی	ابهام در رابطه فقه و قانون و ضعف ارائه گزاره‌های فقهی با ملاحظه بایسته‌های تقنینی
	عدم تفقه کافی در امور اجتماعی و حکومتی	عدم تفقه کافی در امور اجتماعی و حکومتی	عدم تفقه کافی در امور اجتماعی و حکومتی

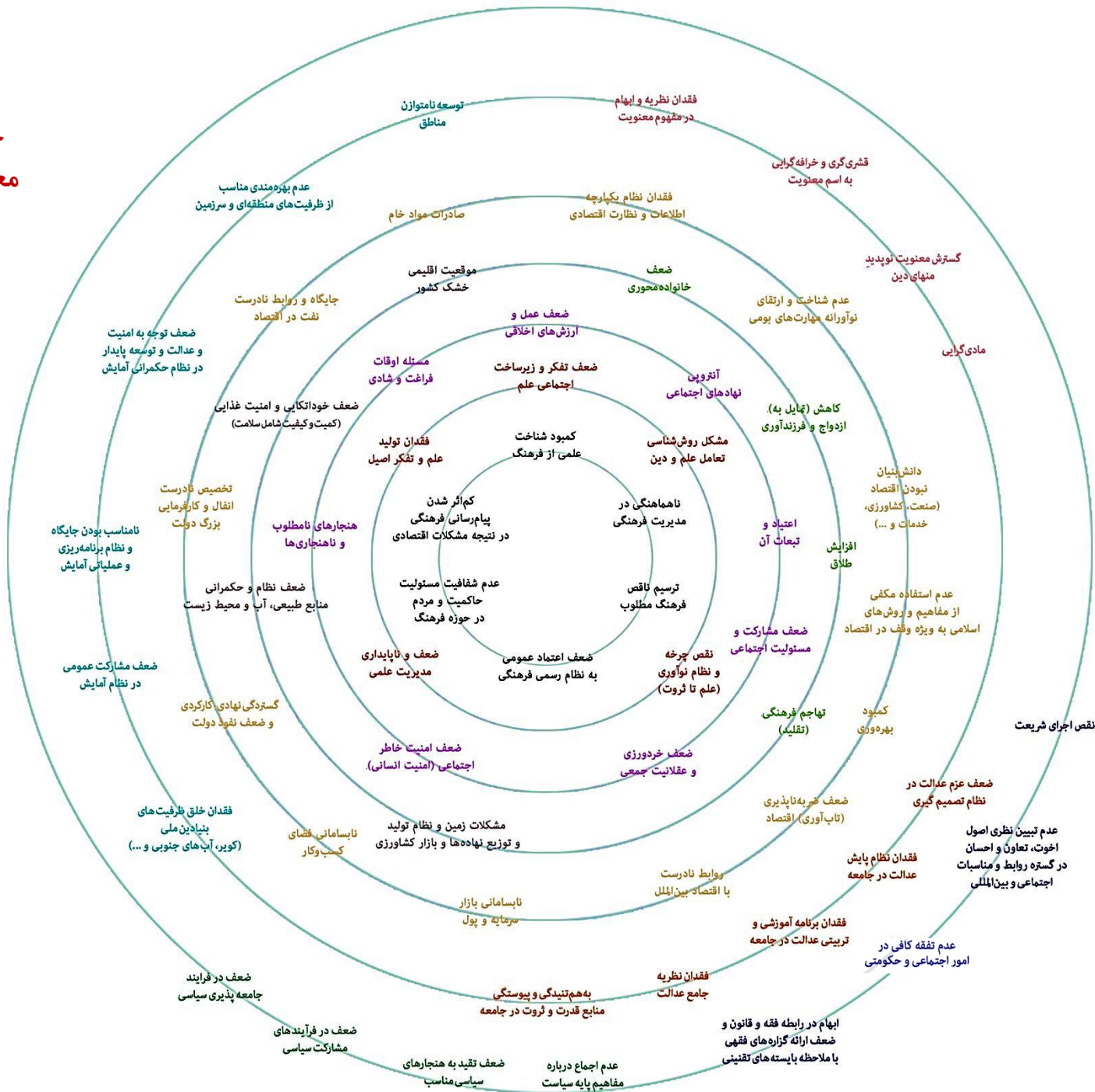
حوزه فقه و حقوق اسلامی

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

معنویت	قشری گری و خرافه گرایی به اسم معنویت	قشری گری و خرافه گرایی به اسم معنویت
	فقدان نظریه و ابهام در مفهوم معنویت	فقدان نظریه و ابهام در مفهوم معنویت
	مادی گرایی	مادی گرایی
	گسترش معنویت نوپدید منهای دین	
فقدان نظریه و ابهام در مفهوم معنویت		

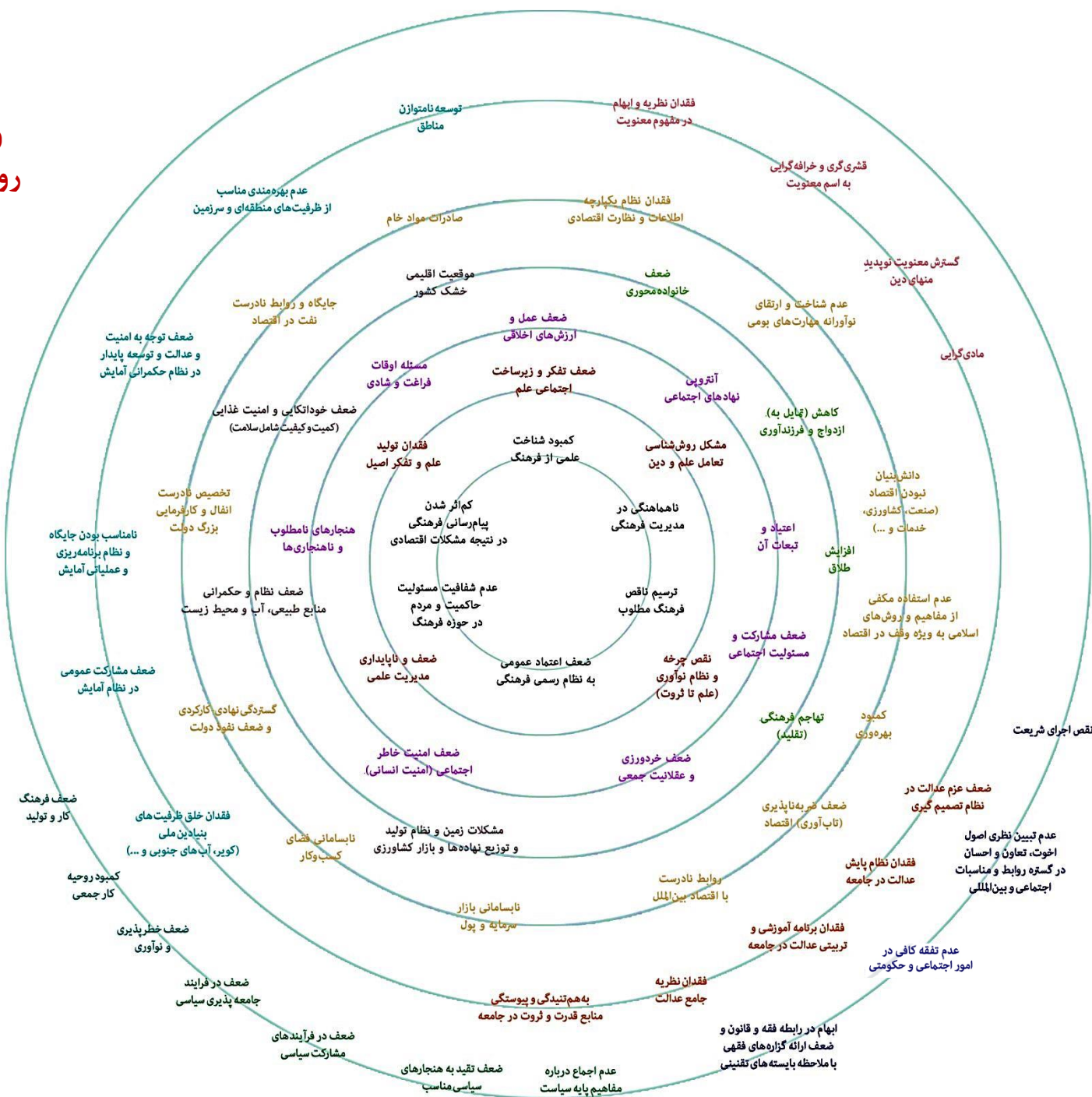
حوزه معنویت

نام حوزه	مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه شورای راهبری مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسائل اساسی هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله-شناسی	مهم‌ترین مسئله هر حوزه از دیدگاه کارگروه ویژه مسئله‌شناسی و میزان اهمیت آن
	مسائل اساسی	مسائل اساسی بر اساس اولویت	مسئله

ویژگی‌های روحی-روانی ایرانیان	ضعف فرهنگ کار و تولید	ضعف فرهنگ کار و تولید
	ضعف خطرپذیری و نوآوری	ضعف خطرپذیری و نوآوری
	کمبود روحیه کار جمعی	کمبود روحیه کار جمعی
ضعف خطرپذیری و نوآوری		

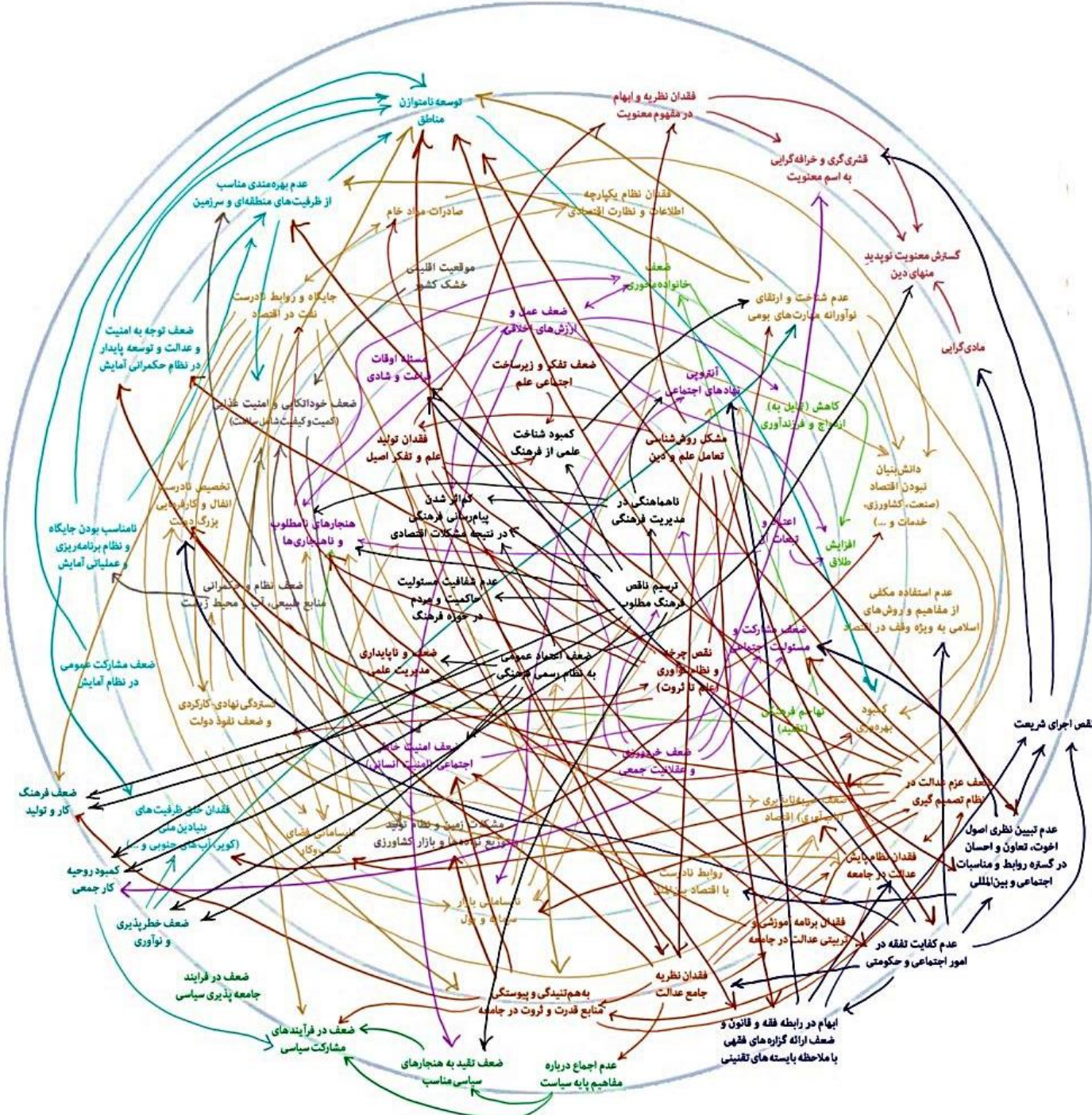
+ ویژگیهای روحي - رواني ایرانيان

مهم ترین مسائل اساسی ایران

مسائل اساسی عرصه‌ها

نام اندیشکده	شناسه مسئله	مسائل اساسی	مسائل اساسی‌تر
آب، محیط زیست، امنیت غذایی و منابع طبیعی	۱	ضعف خوداتکایی و امنیت غذایی (کمیت و کیفیت شامل سلامت)	ضعف خوداتکایی و امنیت غذایی (کمیت و کیفیت شامل سلامت)
	۲	ضعف نظام و حکمرانی منابع طبیعی، آب و محیط زیست	ضعف نظام و حکمرانی منابع طبیعی، آب و محیط زیست
	۳	مشکلات زمین و نظام تولید و توزیع نهاده‌ها و بازار کشاورزی	مشکلات زمین و نظام تولید و توزیع نهاده‌ها و بازار کشاورزی

آمایش بنیادین	۴	ضعف مشارکت عمومی در نظام آمایش	
	۵	نامناسب بودن جایگاه و نظام برنامه‌ریزی و عملیاتی آمایش	
	۶	توسعه نامتوازن مناطق	توسعه نامتوازن مناطق
	۷	عدم بهره‌مندی مناسب از ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرزمین	عدم بهره‌مندی مناسب از ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرزمین
	۸	ضعف توجه به امنیت و عدالت و توسعه پایدار در نظام حکمرانی آمایش	
	۹	فقدان خلق ظرفیت‌های بنیادین ملی (کویر، آب‌های جنوبی و ...)	فقدان خلق ظرفیت‌های بنیادین ملی (کویر، آب‌های جنوبی و ...)

	صادرات مواد خام	۱۰	اقتصاد
جایگاه و روابط نادرست نفت در اقتصاد	جایگاه و روابط نادرست نفت در اقتصاد	۱۱	
	تخصیص نادرست انفال و کارفرمایی بزرگ دولت	۱۲	
گسترده‌گی نهادی-کارکردی و ضعف نفوذ دولت	گسترده‌گی نهادی-کارکردی و ضعف نفوذ دولت	۱۳	
نابسامانی فضای کسب و کار	نابسامانی فضای کسب و کار	۱۴	
	نابسامانی بازار سرمایه و پول	۱۵	
	روابط نادرست با اقتصاد بین‌الملل	۱۶	
	ضعف ضربه‌ناپذیری (تاب‌آوری) اقتصاد	۱۷	
	کمبود بهره‌وری	۱۸	
	عدم استفاده مکفی از مفاهیم و روش‌های اسلامی به‌ویژه وقف در اقتصاد	۱۹	
	دانش‌بنیان نبودن اقتصاد (صنعت، کشاورزی، خدمات و ...)	۲۰	
عدم شناخت و ارتقای نوآرانه مهارت‌های بومی	عدم شناخت و ارتقای نوآرانه مهارت‌های بومی	۲۱	
	فقدان نظام یکپارچه اطلاعات و نظارت اقتصادی	۲۲	

ضعف شایسته‌سالاری و کارآمدی	ضعف شایسته‌سالاری و کارآمدی	۲۳	امور اجتماعی، جمعیت و نیروی انسانی
	کاهش امید به آینده و مشارکت اجتماعی	۲۴	
افول هنجارمندی و ارزش‌های اجتماعی	افول هنجارمندی و ارزش‌های اجتماعی	۲۵	
	ضعف احساس امنیت اجتماعی و روانی	۲۶	
ضعف خردورزی و عقلانیت جمعی	ضعف خردورزی و عقلانیت جمعی	۲۷	
	کاهش اعتماد و سرمایه اجتماعی	۲۸	
	بیکاری، اعتیاد و تبعات آن	۲۹	
	فقر، بی عدالتی و نابرابری اجتماعی	۳۰	
	افزایش مصرف‌گرایی و افول فرهنگ تولید	۳۱	
	گسترش انواع فساد (سیستماتیک)	۳۲	

ضعف خانواده محوری	ضعف خانواده محوری	۳۳	خانواده
کاهش (تمایل به) ازدواج و فرزندآوری	کاهش (تمایل به) ازدواج و فرزندآوری	۳۴	
افزایش طلاق	افزایش طلاق	۳۵	
	تهاجم فرهنگی (تقلید)	۳۶	

عدم اجماع درباره مفاهیم پایه سیاست	عدم اجماع درباره مفاهیم پایه سیاست	۳۷	سیاست
ضعف در فرایند جامعه پذیری سیاسی	ضعف در فرایند جامعه پذیری سیاسی	۳۸	
ضعف در فرایندهای مشارکت سیاسی	ضعف در فرایندهای مشارکت سیاسی	۳۹	
ضعف تقید به هنجارهای سیاسی مناسب	ضعف تقید به هنجارهای سیاسی مناسب	۴۰	

ضعف عزم عدالت در نظام تصمیم گیری	ضعف عزم عدالت در نظام تصمیم گیری	۴۱	عدالت
فقدان نظریه جامع عدالت	فقدان نظریه جامع عدالت	۴۲	
ضعف ساختارهای ایجادکننده و تضمین کننده عدالت	ضعف ساختارهای ایجادکننده و تضمین کننده عدالت	۴۳	
	فقدان برنامه آموزشی و تربیتی عدالت در جامعه	۴۴	
	فقدان نظام پایش عدالت	۴۵	

	ضعف تفکر و زیر ساخت اجتماعی علم	۴۶	علم
فقدان تولید علم و تفکر اصیل مبتنی بر رویکرد آینده‌نگرانه	فقدان تولید علم و تفکر اصیل مبتنی بر رویکرد آینده‌نگرانه	۴۷	
عدم انسجام در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و نظارت نظام دانایی و ضعف و ناپایداری مدیریت علمی کشور	عدم انسجام در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و نظارت نظام دانایی و ضعف و ناپایداری مدیریت علمی کشور	۴۸	
نقص چرخه و نظام نوآوری	نقص چرخه و نظام نوآوری	۴۹	
	مشکل روش‌شناسی تعامل علم و دین	۵۰	
	ضعف برنامه‌ریزی کارآمد جهت جذب نخبگان و کاهش مهاجرت ایشان	۵۱	
	کم‌توجهی به حوزه تعلیم و تربیت کشور	۵۲	
	کم‌توجهی به دانش‌های مهارتی و آموزش‌های مورد نیاز جامعه	۵۳	
	عدم دسترسی آسان همگانی به اطلاعات حرفه‌ای مورد نیاز	۵۴	
	ضعف مشارکت جامعه علمی کشور در سیاستگذاری‌ها و مدیریت پروژه‌های علمی بین‌المللی	۵۵	

	کمبود شناخت علمی متولیان از فرهنگ	۵۶	فرهنگ
عدم باور به فرهنگ بنیان بودن جامعه در عرصه‌های مختلف	عدم باور به فرهنگ بنیان بودن جامعه در عرصه‌های مختلف	۵۷	
	عدم شفافیت مسئولیت حاکمیت و مردم در حوزه فرهنگ	۵۸	
	ضعف اعتماد عمومی به نظام رسمی فرهنگی	۵۹	
ترسیم ناقص فرهنگ مطلوب	ترسیم ناقص فرهنگ مطلوب	۶۰	
ناهماهنگی در مدیریت فرهنگی	ناهماهنگی در مدیریت فرهنگی	۶۱	

نقص اجرای شریعت	نقص اجرای شریعت	۶۲	فقه و حقوق اسلامی
عدم تبیین نظری اصول اخوت، تعاون و احسان در گستره روابط و مناسبات اجتماعی و بین‌المللی	عدم تبیین نظری اصول اخوت، تعاون و احسان در گستره روابط و مناسبات اجتماعی و بین‌المللی	۶۳	
عدم تفقه کافی در امور اجتماعی و حکومتی	عدم تفقه کافی در امور اجتماعی و حکومتی	۶۴	
	ابهام در رابطه فقه و قانون و ضعف ارائه گزاره‌های فقهی با ملاحظه بایسته‌های تقنینی	۶۵	

قشری گری و خرافه‌گرایی به اسم معنویت	قشری گری و خرافه‌گرایی به اسم معنویت	۶۶	معنویت
فقدان نظریه و ابهام در مفهوم معنویت	فقدان نظریه و ابهام در مفهوم معنویت	۶۷	
مادی‌گرایی	مادی‌گرایی	۶۸	
	گسترش معنویت نوپدید منهای دین	۶۹	

عدم انسجام در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و نظارت نظام دانایی و ضعف و ناپایداری مدیریت علمی کشور	عدم انسجام در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و نظارت نظام دانایی و ضعف و ناپایداری مدیریت علمی کشور	۴۸	نوآوری
نقص چرخه و نظام نوآوری	نقص چرخه و نظام نوآوری	۴۹	
کم‌توجهی به دانش‌های مهارتی و آموزش‌های مورد نیاز جامعه	کم‌توجهی به دانش‌های مهارتی و آموزش‌های مورد نیاز جامعه	۵۳	
	ضعف مشارکت جامعه علمی کشور در سیاستگذاری‌ها و مدیریت پروژه‌های علمی بین‌المللی	۵۵	

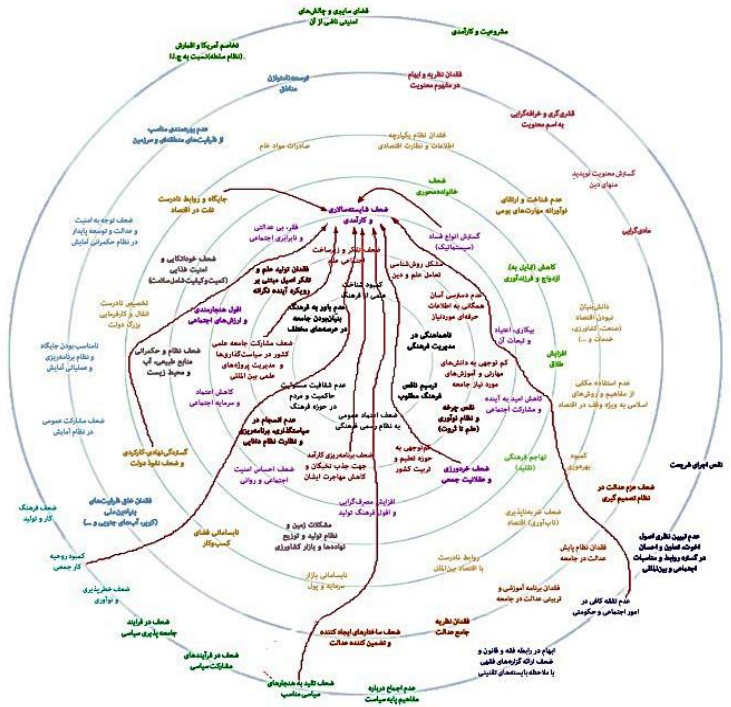
مشروعیت و کارآمدی	مشروعیت و کارآمدی	۷۰	دفاع و امنیت ملی
فضای سایبری و چالش‌های امنیتی ناشی از آن	فضای سایبری و چالش‌های امنیتی ناشی از آن	۷۱	
تخاصم آمریکا و امارات (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.ا.	تخاصم آمریکا و امارات (نظام سلطه) نسبت به ج.ا.ا.	۷۲	

ضعف خطرپذیری و نوآوری	ضعف فرهنگ کار و تولید	۷۷	ویژگی‌های روحی-روانی ایرانیان
کمبود روحیه کار جمعی	ضعف خطرپذیری و نوآوری	۷۸	
کمبود روحیه کار جمعی	کمبود روحیه کار جمعی	۷۹	

مهمترین مسائل اساسی پیشرفت ایران

ردیف	نام حوزه	مسئله
۱	عدالت	ضعف عزم عدالت در نظام تصمیم‌گیری
۲	آمایش بنیادین	عدم بهره‌مندی مناسب از ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرزمینی
۳	فقه و حقوق اسلامی	عدم تفقه کافی در امور اجتماعی و حکومتی
۴	اقتصاد	جایگاه و روابط نادرست نفت در اقتصاد
۵	علم و نوآوری	نقص چرخه و نظام نوآوری (علم تا ثروت)
۶	امور اجتماعی	ضعف خردورزی و عقلانیت جمعی
۷	فرهنگ	ترسیم ناقص فرهنگ مطلوب
۸	معنویت	فقدان نظریه و ابهام در مفهوم معنویت
۹	آب، محیط زیست، امنیت غذایی و منابع طبیعی	ضعف نظام و حکمرانی منابع طبیعی، آب و محیط زیست
۱۰	خانواده	ضعف خانواده‌محوری
۱۱	سیاست	عدم اجماع در باره مفاهیم پایه سیاست
۱۲	دفاع و امنیت	مشروعیت و کارآمدی
۱۳	ویژگی‌های روحی روانی ایرانیان	ضعف خطرپذیری و نوآوری

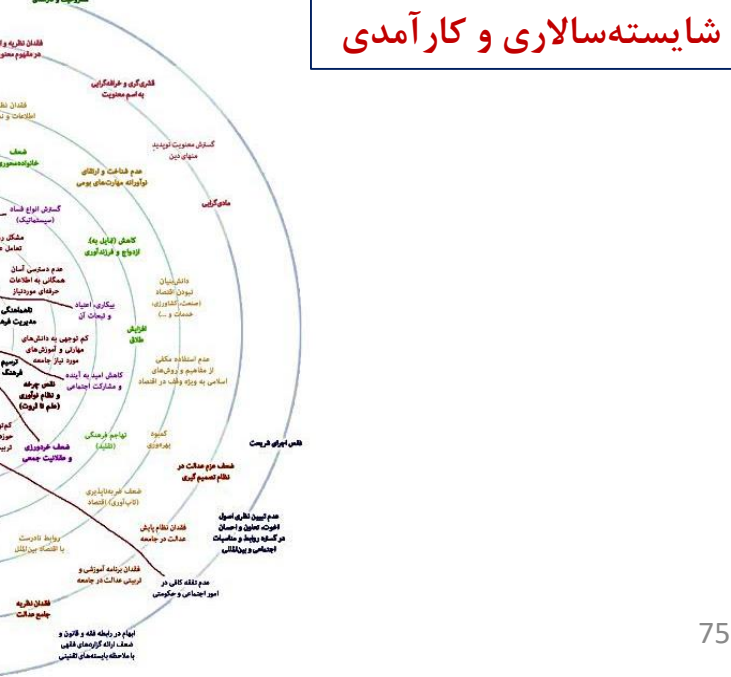
ضعف شایسته سالاری و کارآمدی

ضعف خردورزی و عقلانیت جمعی

افول هنجارمندی و ارزش های اجتماعی

خوشه بندی تدابیر و مسائل اساسی

مسائل اساسی	شماره تدبیر	تدبیر پایه (اولویت اول)	شماره تدبیر	تدبیر پشتیبان (اولویت اول)	شماره تدبیر	تدبیر تسهیل گر
ضعف شایسته‌سالاری و کارآمدی	۷	۶- تربیت نیروی انسانی توانمند، خلاق، مسئولیت‌پذیر و دارای روحیه مشارکت جمعی با تأکید بر فرهنگ جهادی و محکم‌کاری.	۸	۴- ترویج آموزه‌های اخلاق اسلامی و هنجارهای مدنی و تبلیغ عملی دین	۵۲	۱- تبیین و ترویج اسلام ناب محمدی(ص) متناسب با مقتضات روز

مسائل اساسی	شماره تدبیر	تدبیر پایه (اولویت اول)	شماره تدبیر	تدبیر پشتیبان (اولویت اول)	شماره تدبیر	تدبیر تسهیل گر
نمایندگی شایسته‌سالاری و مدنی	۶۵	۶۵- حفظ و تقویت مردم‌سالاری دینی از طریق تحکیم روابط مردم و رهبری، گسترش مشارکت مردمی در اداره کشور، نهادینه‌سازی مشارکت نظام‌مند نخبگان در تصمیم‌سازی‌های کلان، و کارآمدی نظام اسلامی.	۶۴	۴- ترویج آموزه‌های اخلاق اسلامی و هنجارهای مدنی و تبلیغ عملی دین	۵۲	۱- تبیین و ترویج اسلام ناب محمدی(ص) متناسب با مقتضات روز
	۴۵	۴۵- حفظ و تقویت مردم‌سالاری دینی از طریق تحکیم روابط مردم و رهبری، گسترش مشارکت مردمی در اداره کشور، نهادینه‌سازی مشارکت نظام‌مند نخبگان در تصمیم‌سازی‌های کلان، و کارآمدی نظام اسلامی.	۴۴	۵- شناساندن علمی و واقع‌بینانه ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی	۵۲	۲- تقویت و ترویج ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی
	۴۶	۴۶- گسترش و تقویت تشکل‌های مردمی و احزاب ملی به منظور افزایش سرمایه اجتماعی، انسجام ملی، کارآمدی و تحکیم ساختار درونی نظام و اقتدار ملی	۴۳	۶- گسترش تعلیم و تربیت وحیانی، عقلانی و علمی؛ به‌ویژه با اصلاح ساختاری، رویکردی و محتوایی نظام‌های آموزشی کشور.	۵۲	۳- بسط فرهنگ اهل‌بیت ایشان بدعت.
	۴۷	۴۷- تقویت فضای آزاداندیشی با رعایت هنجارهای اخلاقی به منظور ارزیابی و نقد علمی سیاست‌ها، برنامه‌ها و عملکردهای گذشته و حال برای تصحیح مستمر و حفظ ارزش‌ها و مسیر انقلاب اسلامی	۴۲	۱۶- ارزش‌گذاری معلومات و مهارت‌های غیررسمی روزآمد و کارآمد، ارتقای دانش‌های مهارتی و تنوع‌بخشی به شیوه‌های مهارت‌افزایی.	۵۲	۱۲- تقویت و بهره‌گیری از
	۴۸	۴۸- ارتقای نظارت رسمی، مردمی و رسانه‌ای بر ارکان و اجزای نظام و پیشگیری از تداخل منافع عمومی و خصوصی کارگزاران نظام و برخورد بدون تبعیض با متخلفان و مفسدان.	۴۱	۲۰- حاکم‌کردن اصول، قواعد و عدالت اسلامی بر اهداف، سیاستگذاری‌ها، ساختارها، نهادسازی‌ها و تصمیمات اقتصادی.	۵۲	۱۴- گسترش مؤسسات علمی
	۴۹	۴۹- تعالی و ارتقای آزادی‌های سیاسی و اجتماعی از طریق اجرای کامل قانون اساسی در حوزه آزادی‌های فردی و اجتماعی و آموزش و ترویج حقوق و تکالیف شهروندی و تقویت احساس آزادی در آحاد جامعه.	۴۰	۲۲- تسهیل ورود کارآفرینان به عرصه‌های اقتصادی و اجتماعی مولد به ویژه اقتصاد دانش‌بنیان و کاهش هزینه‌های کسب و کار با تأکید بر اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌های اجرایی کشور.	۵۲	۱۵- حمایت کشور برای تو نیازها و حل
	۵۱	۵۱- گزینش مسئولان و مدیران بر مبنای شایستگی تخصصی و اهتمام ایشان به هنجارهای عدالت، صداقت، فداکاری و پاسخگویی و التزام عملی به حد کفاف در معیشت، با بهره‌گیری از نظام شناسایی و تربیت آنان.	۳۶	۲۶- مضمون‌سازی و تقویت فرآیندها، سیاست‌ها، تصمیمات و نهادهای اقتصادی در مقابل تکانه‌ها و تهدیدهای سیاسی - اقتصادی.	۵۲	۱۷- استقرار تفکر شیکه‌های علمی صنایع، دولت
			۴۴- گسترش فهم عمیق و تحکیم نظریه مردم‌سالاری دینی مبتنی بر ولایت فقیه.	۴۴		۱۸- ارتقای مهارت‌های دستاوردهای مطابق قابلیت

با تشکر از توجه حضار ارجمند